

Republica Moldova

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
ANRE

str. Alexandr Pușkin 52/A, MD 2005 Chișinău, Tel: 022 823 955, anre@anre.md, <http://www.anre.md>

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

HOTĂRÂRE nr. 642

din 4 noiembrie 2025

mun. Chișinău

cu privire la aprobarea Liniilor directoare privind echilibrarea sistemului electroenergetic

În temeiul art. 9 alin. (3) din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 437-440, art. 598), Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Liniile directoare privind echilibrarea sistemului electroenergetic *(se anexează)*.
2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.
3. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina subdiviziunilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

Alexei TARAN
Director general

Constantin BOROSAN
Director

Eugen CARPOV
Director

Violina ȘPAC
Director

Alexandru URSU
Director

UE

Aprobate
prin Hotărârea Consiliului de administrație
al ANRE nr. 642/2025

Liniile directoare privind echilibrarea sistemului electroenergetic

Liniile directoare privind echilibrarea sistemului electroenergetic transpun Regulamentul (UE) 2017/2195 al Comisiei Europene din 23 Noiembrie 2017 de stabilire a unei linii directoare privind echilibrarea sistemului de energie electrică (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JO) nr. L 312/6 din 28 octombrie 2017, CELEX: 32017R2195, adaptat și adoptat prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice D/2022/03/MC-EnC din 15 decembrie 2022.

TITLUL I DISPOZIȚII GENERALE

Secțiunea 1

Obiect și domeniu de aplicare

1. Liniile directoare privind echilibrarea sistemului electroenergetic (în continuare - *Liniile directoare*) stabilesc linii directoare detaliate cu privire la echilibrarea sistemului electroenergetic, inclusiv principii comune privind achiziționarea și decontarea rezervelor de stabilizare a frecvenței, a rezervelor pentru restabilirea frecvenței și a rezervelor de înlocuire, precum și o metodologie comună pentru activarea rezervelor pentru restabilirea frecvenței și a rezervelor de înlocuire.

2. Prezentele Linii directoare se aplică operatorului sistemului de transport (în continuare - *OST*), operatorilor sistemelor de distribuție (în continuare - *OSD*), inclusiv operatorilor sistemelor de distribuție închise, astfel cum sunt definiți în Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (în continuare - *ANRE*), părților terțe cărora le-au fost delegate sau atribuite responsabilități, altor participanți la piață, în colaborare cu Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (în continuare - *ACER*), Comitetul de Reglementare al Comunității Energetice (în continuare - *ECRB*), Rețelei europene a operatorilor sistemelor de transport al energiei electrice (în continuare - *ENTSO-E*).

3. Prezentele Linii directoare se aplică tuturor rețelelor electrice de transport și interconexiunilor, cu excepția rețelelor electrice de transport care nu sunt conectate cu alte rețele electrice de transport prin intermediul unor interconexiuni (în continuare - *sistemul de transport*).

4. În cazul în care pe teritoriul Republicii Moldova își vor desfășura activitatea doi OST sau mai mulți, prezentele Linii directoare se vor aplica tuturor OST din Republica Moldova. În cazul în care un OST nu va avea una sau mai multe funcții relevante pentru una sau mai multe obligații prevăzute de prezentele Linii directoare, obligațiile respective vor fi exercitate de unul sau mai mulți OST specifici din Republica Moldova, conform funcțiilor atribuite prin hotărârea ANRE, în exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. 9 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică.

5. În cazul în care o zonă de reglaj frecvență-putere (în continuare – *zonă RFP*) este formată din sistemul de transport al OST și sistemele de transport ale unui sau mai mulți operatori ai sistemelor de transport, OST și toți operatorii sistemelor de transport din respectiva zonă RFP pot decide, sub rezerva aprobării de către autoritățile de reglementare relevante, în sensul asumării unei sau a mai multor obligații prevăzute de prezentele Linii directoare, într-un mod coordonat, pentru toate zonele de programare ale zonei RFP.

6. Prezentele Linii directoare se aplică tuturor stărilor sistemului electroenergetic astfel cum sunt definite în Partea a 2-a, Titlul I, Cap. I, Secțiunea 1 a Liniilor directoare privind operarea sistemului de transport.

7. În sensul prezentelor Linii directoare, se aplică noțiunile prevăzute în Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, în Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor, aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 641/2025, în Codul rețelilor electrice privind racordarea la rețelele electrice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 423/2019, în Liniile directoare privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung, aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 643/2025, în Liniile directoare privind operarea sistemului de transport, aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 644/2025, în Codul rețelilor electrice privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 645/2025, precum și în Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE Nr. 299/ 2017 cu privire la prezentarea către ENTSO-E a informațiilor despre piața energiei electrice a Republicii Moldova și publicarea acestora, precum și următoarele noțiuni:

ajustare a dezechilibrului - volum de energie care reprezintă energia de echilibrare de la un furnizor de servicii de echilibrare și care este aplicat de către OST conector, pentru un interval de decontare a dezechilibrului, părți responsabile pentru echilibrare vizate și care este utilizat pentru calcularea dezechilibrului acestei părți responsabile pentru echilibrare;

capacitate de echilibrare - volum de capacitate în rezervă pe care un furnizor de servicii de echilibrare a convenit să îl păstreze și în privința căruia furnizorul de servicii de echilibrare a convenit să prezinte OST, pe durata contractului, oferte pentru o cantitate corespunzătoare de energie de echilibrare;

decontare a dezechilibrelor - mecanism de decontare financiară pentru emiterea de facturi sau efectuarea de plăți către părțile responsabile pentru echilibrare pentru dezechilibrele acestora;

dezechilibru - volum de energie calculat pentru o parte responsabilă pentru echilibrare și care reprezintă diferența dintre volumul alocat atribuit respectivei părți responsabile pentru echilibrare și poziția finală a respectivei părți responsabile pentru echilibrare, inclusiv orice ajustare a dezechilibrului aplicată respectivei părți responsabile pentru echilibrare, într-un anumit interval de decontare a dezechilibrelor;

divizibilitate - posibilitatea ca OST să utilizeze doar o parte din ofertele de energie de echilibrare sau din ofertele de capacitate de echilibrare transmise de furnizorul de servicii de echilibrare, fie în ceea ce privește activarea puterii, fie în ceea ce privește durata în timp;

durată de activare completă - intervalul de timp dintre prezentarea cererii de activare de către OST conector, în cazul modelului OST-OST, sau de către OST contractant, în cazul modelului OST-FSE, și livrarea completă corespunzătoare a produsului vizat;

echilibrare - totalitate a acțiunilor și proceselor, din toate intervalele de timp, prin care OST asigură, într-un mod continuu, menținerea frecvenței sistemului într-un domeniu de stabilitate predefinit, astfel cum este stabilit în Partea a 4-a, Titlul II, Secțiunea 1 din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport, precum și conformitatea cu cantitatea de rezerve necesară în ceea ce privește calitatea cerută astfel cum este prevăzut în Partea a 4-a, Titlul IV, Titlul V și Titlul VI din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport;

energie de echilibrare - energia care este utilizată de OST pentru a realiza echilibrarea și care este furnizată de un furnizor de servicii de echilibrare;

funcție de decontare OST-OST - funcția de efectuare a decontării proceselor de cooperare între OST;

funcție de optimizare a achiziției de capacitate - funcția de operare a algoritmului aplicat pentru optimizarea achiziției de capacitate de echilibrare, pentru OST-uri care fac schimb de capacitate de echilibrare;

funcție de optimizare a activării - funcția de operare a algoritmului aplicat pentru a optimiza activarea ofertelor de energie de echilibrare;

funcție de proces de compensare a dezechilibrelor - rolul de a opera algoritmul aplicat pentru realizarea procesului de compensare a dezechilibrelor;

furnizor de servicii de echilibrare - participant la piață cu unități de furnizare a rezervelor sau cu grupuri de furnizare a rezervelor, capabil să furnizeze servicii de echilibrare OST;

interval de decontare a dezechilibrelor - perioadă pentru care se calculează dezechilibrul părților responsabile pentru echilibrare;

listă cu ordinea de merit comună - o listă a ofertelor de energie de echilibrare, sortate în ordinea prețurilor lor de ofertă, utilizată pentru activarea respectivelor oferte;

mod de activare - modul de activare a ofertelor de energie de echilibrare, care poate fi manuală sau automată, în funcție de modul în care se realizează activarea energiei de echilibrare: manual, de către un operator, sau automat, în buclă închisă;

model de autodispecerizare - un model de programare și de dispecerizare prin care programele de producere și programele de consum a energiei electrice, precum și dispecerizarea centralelor electrice și a locurilor de consum sunt determinate de agenții de programare ai instalațiilor respective;

model OST-FSE - un model de schimb de servicii de echilibrare, în cadrul căruia furnizorul de servicii de echilibrare (în continuare - FSE) furnizează servicii de echilibrare direct către OST contractant, care furnizează ulterior aceste servicii de echilibrare către OST solicitant;

model OST-OST - un model pentru schimbul de servicii de echilibrare, în cadrul căruia furnizorul de servicii de echilibrare furnizează servicii de echilibrare către OST-ul său conector, care apoi furnizează aceste servicii de echilibrare către OST solicitant;

oră de închidere a porții pentru energia de echilibrare - momentul în care nu mai este permisă transmiterea sau actualizarea unei oferte de energie de echilibrare pentru un produs standard dintr-o listă cu ordinea de merit comună;

oră de închidere a porții pentru procesul integrat de planificare - momentul în care transmiterea sau actualizarea ofertelor aferente procesului integrat de planificare nu mai este permisă pentru iterațiile date ale procesului integrat de planificare;

oră de închidere a porții pentru transmiterea ofertelor de energie de către OST - ultimul moment în care un OST conector poate transmite funcției de optimizare a activării ofertele de energie de echilibrare primite de la un furnizor de servicii de echilibrare;

OST conector - OST care operează zona de programare în care furnizorii de servicii de echilibrare și părțile responsabile pentru echilibrare trebuie să respecte clauzele și condițiile legate de echilibrare;

OST contractant - OST care a încheiat un contract pentru servicii de echilibrare cu un furnizor de servicii de echilibrare din altă zonă de programare;

OST solicitant - OST care solicită livrarea energiei de echilibrare;

parte responsabilă pentru echilibrare - un participant la piață sau reprezentantul desemnat al acestuia, care va fi responsabil pentru dezechilibrele sale;

perioadă de dezactivare - perioada de variație a sarcinii electrice de la livrarea completă la o valoare setată sau de la extragerea completă înapoi la o valoare setată;

perioadă de livrare - perioada în care furnizorul de servicii de echilibrare livrează în sistem sau consumă din sistem întreaga putere solicitată;

perioadă de pregătire - intervalul de timp dintre formularea cererii de către OST conector, în cazul modelului OST-OST, sau de către OST contractant, în cazul modelului OST-FSE, și începutul perioadei de variație a sarcinii electrice;

perioadă de valabilitate - perioada în care poate fi activată oferta de energie de echilibrare transmisă de furnizorul de servicii de echilibrare, cu condiția respectării tuturor caracteristicilor produsului. Perioada de valabilitate este delimitată de timpul de începere și de timpul de încheiere;

piața de echilibrare - ansamblul prevederilor legale, comerciale și operaționale care stabilesc gestionarea bazată pe principii de piață a echilibrării;

poziție - volum de energie declarat al unei părți responsabile pentru echilibrare, utilizat pentru calcularea dezechilibrului acesteia;

preț de dezechilibru - prețul, fie că este pozitiv, zero sau negativ, din fiecare interval de decontare a dezechilibrului, aferent unui dezechilibru în fiecare direcție;

produs specific - un produs diferit de un produs standard;

produs standard - un produs de echilibrare armonizat, definit de OST și toți operatorii sistemelor de transport implicați pentru schimbul de servicii de echilibrare;

proces integrat de planificare - un proces iterativ care utilizează cel puțin oferte aferente procesului integrat de planificare care conțin date comerciale, date tehnice complexe privind centralele electrice sau locurile de consum individuale și care includ, în mod explicit, ca date de intrare ale procesului, caracteristicile de pornire, cea mai recentă analiză a adecvantei zonei respective de control și limitele de siguranță în funcționare;

servicii de echilibrare - energie de echilibrare sau capacitatea pentru echilibrare sau ambele;

State Membre - statele membre ale Uniunii Europene;

schimb de capacitate de echilibrare - furnizarea de capacitate de echilibrare către un OST dintr-o zonă de programare diferită de cea în care este racordat furnizorul de servicii de echilibrare achiziționate;

schimb de energie de echilibrare - activarea ofertelor de energie de echilibrare pentru livrarea de energie de echilibrare către un OST dintr-o zonă de programare diferită de cea în care este racordat furnizorul de servicii de echilibrare activate;

schimb de servicii de echilibrare - fie schimbul de energie de echilibrare, fie schimbul de capacitate de echilibrare, sau ambele;

transfer de capacitate de echilibrare - transfer de capacitate de echilibrare de la furnizorul de servicii de echilibrare contractat inițial către un alt furnizor de servicii de echilibrare;

volum alocat - volum de energie injectat sau extras fizic din sistemul electroenergetic și atribuit unei părți responsabile pentru echilibrare, pentru calcularea dezechilibrului respectivei părți responsabile pentru echilibrare;

zonă de dezechilibru - zona în care se calculează un dezechilibru;

zonă de preț de dezechilibru - zonă aferentă calculării prețului unui dezechilibru.

Secțiunea 2

Obiective și aspecte de reglementare

8. Prezentele Linii directoare au drept scop:

8.1. încurajarea unei concurențe efective, a nediscriminării și a transparenței pieței de echilibrare;

8.2. sporirea eficienței echilibrării, precum și a eficienței piețelor de echilibrare naționale și europene;

8.3. integrarea pieței de echilibrare și promovarea posibilităților de realizare a schimburilor de servicii de echilibrare, contribuind totodată la siguranța în funcționare a sistemului electroenergetic;

8.4. contribuția la operarea și dezvoltarea eficientă, pe termen lung, a sistemului de transport și a sectorului electroenergetic, facilitând totodată funcționarea eficientă și coerentă a piețelor de energie electrică pentru ziua următoare și intrazilnică, precum și a pieței de echilibrare;

8.5. asigurarea faptului că achiziționarea de servicii de echilibrare este echitabilă, obiectivă, transparentă și bazată pe mecanisme de piață, evită bariere nejustificate în calea intrării pe piețele de energie electrică a noilor participanți și promovează lichiditatea pieței de echilibrare, prevenind în același timp distorsiunile nejustificate din cadrul piețelor de energie electrică;

8.6. facilitarea participării consumului dispecerizabil, inclusiv a agregării și a instalațiilor de stocare a energiei, garantând totodată că acestea concurează cu alte servicii de echilibrare în condiții de concurență echitabile și, dacă este necesar, acționează independent atunci când deservește un singur loc de consum;

8.7. facilitarea participării surselor regenerabile de energie și sprijinirea realizării obiectivelor privind integrarea energiei electrice din surse regenerabile.

9. La implementarea prezentelor Linii directoare, ANRE și OST:

9.1. aplică principiul proporționalității și al nediscriminării;

9.2. asigură transparența;

9.3. aplică principiul optimizării dintre cel mai înalt grad de eficiență globală și cel mai scăzut nivel al costurilor totale pentru toate părțile implicate;

9.4. se asigură că OST utilizează, pe cât posibil, mecanisme de piață în vederea asigurării securității și stabilității sistemului de transport;

9.5. se asigură că nu este compromisă dezvoltarea piețelor la termen, pentru ziua următoare și intrazilnice;

9.6. respectă responsabilitățile atribuite OST, pentru a garanta siguranța în funcționare a sistemului electroenergetic, inclusiv în conformitate cu legislația națională;

9.7. se consultă cu OSD și țin cont de potențialele efecte asupra rețelelor electrice de distribuție ale acestora;

9.8. iau în considerare standardele convenite la nivel european și specificațiile tehnice.

Secțiunea 3

Termenii, condițiile și/sau metodologiile

10. În conformitate cu prezentele Linii directoare, OST și operatorii sistemelor de transport din alte părți contractante ale Comunității Energetice și/sau din Statele Membre (în continuare – operatorii sistemelor de transport relevanți) elaborează *termenii, condițiile și/sau metodologiile* (în continuare – TCM-uri și le prezintă spre aprobare ANRE și autorităților de reglementare din alte părți contractante ale Comunității Energetice și/sau Statele Membre (în continuare – autoritățile de reglementare relevante), ECRB, și, în măsura în care Statele Membre sunt implicate, ACER în termenele stabilite în prezentele Linii directoare. În circumstanțe excepționale, în special în cazurile în care un termen-limită nu poate fi respectat din cauza unor circumstanțe care sunt în afara controlului OST, termenul-limită pentru elaborarea unui TCM, prevăzut la pct. 22, poate fi prelungit de către ANRE. În cazul în care, în conformitate cu pct. 20, propunerea de TCM necesită aprobarea de către ANRE în comun cu autoritățile de reglementare relevante, ANRE coordonează cu autoritățile de reglementare relevante decizia privind prelungirea termenului pentru elaborarea propunerii de TCM.

11. În cazul în care, în conformitate cu pct. 20, o propunere de TCM urmează a fi elaborată și agreeată de OST în comun cu operatorii sistemelor de transport relevanți, OST cooperează strâns cu operatorii sistemelor de transport relevanți. OST în comun cu operatorii sistemelor de transport din regiune informează periodic, cu sprijinul ENTSO-E, autoritățile de reglementare relevante, ECRB sau ACER, în măsura în care Statele Membre sunt implicate, în legătură cu progresele înregistrate în ceea ce privește elaborarea TCM în cauză.

12. În cazul în care în raport cu propunerile de TCM, prevăzute la pct. 20, OST și operatorii sistemelor de transport relevanți nu sunt în măsură să ajungă la un acord, ei trebuie să decidă prin vot cu majoritate calificată. Adoptarea prin majoritate calificată a propunerilor de TCM prevăzute la pct. 20 necesită îndeplinirea cumulativă a următoarelor cerințe:

12.1. există votul majorității operatorilor sistemelor de transport care reprezintă cel puțin 72% din părțile contractante ale Comunității Energetice și/sau din Statele Membre vizate;

12.2. există votul majorității operatorilor sistemelor de transport din părțile contractante ale Comunității Energetice și/sau din Statele Membre, reprezentând cel puțin 65 % din populația regiunii în cauză.

13. Se consideră că există o minoritate de blocare pentru luarea deciziilor privind propunerile de TCM prevăzute la pct. 20 atunci când există votul numărului minim al operatorilor sistemelor de transport care reprezintă mai mult de 35 % din populația părților contractante ale Comunității Energetice și/sau a Statelor Membre vizate, și adițional votul operatorilor sistemelor de transport care reprezintă suplimentar cel puțin o parte contractantă a Comunității Energetice și/sau un Stat Membru vizat. În caz contrar, se consideră că majoritatea calificată a fost atinsă.

14. Necesită consensul operatorilor sistemelor de transport deciziile privind propunerile de TCM prevăzute la pct. 20 și care vizează regiunile ce includ cel mult 5 părți contractante ale Comunității Energetice și/sau State Membre.

15. În raport cu deciziile operatorilor sistemelor de transport privind propunerile de TCM prevăzute la pct. 20, se atribuie câte un vot pentru fiecare parte contractantă a Comunității Energetice și pentru fiecare Stat Membru. Dacă pe teritoriul unei părți contractante a Comunității Energetice sau al unui Stat Membru există mai mulți operatori ai sistemelor de transport, respectiva

parte contractantă a Comunității Energetice sau respectivul Stat Membru repartizează dreptul de vot între operatorii sistemelor de transport în cauză.

16. În cazul în care OST și/sau operatorii sistemelor de transport relevanți nu prezintă ANRE și/sau autorităților de reglementare relevante, ECRB sau ACER, în termenele stabilite în Secțiunile 4 și 5 din prezentul Titlu, o propunere inițială sau de modificare a unui TCM prevăzut la pct. 20 și 22, OST și/sau operatorii sistemelor de transport relevanți trebuie să prezinte autorităților menționate proiectele propunerilor de TCM respective și să explice motivele pentru care nu s-a ajuns la un acord. În acest caz, ANRE și/sau autoritățile de reglementare relevante, ECRB și, în măsura în care Statele Membre sunt afectate, ACER întreprind măsurile necesare pentru aprobarea TCM prevăzute la pct. 20 și 22 de exemplu prin solicitarea modificării sau a revizuirii și completării proiectelor de TCM în conformitate cu prezentul punct, inclusiv în cazul în care nu au fost depuse proiecte de TCM și, respectiv, prin aprobarea acestora.

17. În conformitate cu articolul 39 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, OST are obligația de a aplica TCM-urile aprobate de ACER și stabilite la pct. 19, precum și TCM-urile aprobate de ECRB. OST elaborează și înaintează spre aprobare către ANRE lista TCM-urilor aprobate de ACER și lista TCM-urilor aprobate de ECRB. Hotărârile ANRE privind punerea în aplicare a deciziilor ACER și a deciziilor ECRB prin care au fost aprobate TCM-urile respective se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, iar TCM-urile în cauză se publică pe site-ul web oficial al Agenției și pe site-ul web al operatorului sistemului de transport.

Secțiunea 4

Aprobarea TCM

18. ANRE, ECRB sau ACER aprobă TCM elaborate de către OST în comun cu operatorii sistemelor de transport relevanți în cazul TCM prevăzute la pct. 20, sau de către OST în cazul TCM prevăzute la pct. 22. Înainte de aprobarea unui TCM, ECRB, ACER și ANRE revizuiesc, la necesitate, propunerile de TCM, cu consultarea OST, pentru a se asigura că respectivele TCM sunt conforme cu scopul prezentelor Linii directoare și contribuie la integrarea pieței, la nediscriminare, la o concurență efectivă, precum și la buna funcționare a piețelor de energie electrică.

19. OST aplică TCM și orice modificări ale acestora aprobate de ACER și incluse în cadrul național de reglementare, conform pct. 17, după cum urmează:

19.1. termenii-cadru pentru crearea platformelor europene, prevăzute la pct. 87-89;

19.2. modificările termenilor-cadru pentru crearea platformelor europene, prevăzute la pct. 87-88;

19.3. produsele standard pentru capacitatea de echilibrare, care urmează să fie aplicate de OST în conformitate cu pct. 101;

19.4. metodologia de clasificare în scopul activării ofertelor de energie de echilibrare;

19.5. evaluarea privind posibila creștere a volumului minim din ofertele de energie de echilibrare care se transmit platformelor europene în temeiul pct. 120;

19.6. metodologiile de stabilire a prețului pentru energia de echilibrare și capacitatea interzonală utilizată pentru schimbul de energie de echilibrare sau pentru realizarea procesului de compensare a dezechilibrelor;

19.7. metodologia armonizată privind procesul de alocare a capacității interzonale pentru schimbul de capacitate de echilibrare sau pentru partajarea rezervelor;

19.8. metodologia pentru un proces de alocare co-optimizată a capacității interzonale;
19.9. regulile de decontare OST-OST pentru schimbul planificat de energie;
19.10. prevederile armonizate ale elementelor principale de decontare a dezechilibrelor;
19.11. cadrul pentru zona geografică care cuprinde OST și toți operatorii sistemelor de transport ce efectuează procesul de înlocuire a rezervelor în conformitate cu Partea a 4-a din Liniile directe privind operarea sistemului de transport, în legătură cu stabilirea platformei europene pentru schimbul de energie de echilibrare din rezervele de înlocuire, prevăzute la pct. 86;

19.12. pentru zona geografică care cuprinde OST și toți operatorii sistemelor de transport care efectuează schimburile planificate de energie în zona sincronă a Europei Continentale, regulile de decontare OST-OST pentru schimbul planificat de energie, conform pct. 192;

19.13. regulile de decontare OST-OST pentru schimbul neplanificat de energie conform pct. 198, pentru zona sincronă a Europei Continentale.

20. Propunerile privind următoarele TCM și orice modificări ale acestora fac obiectul aprobării de către ANRE în comun cu toate autoritățile de reglementare relevante din regiunea vizată:

20.1. pentru zona geografică care cuprinde OST și unul sau mai mulți operatori ai sistemelor de transport care efectuează sau doresc să efectueze schimb reciproc de capacitate de echilibrare, instituirea unor norme și procese comune și armonizate pentru schimbul de capacitate de echilibrare și achiziția capacității de echilibrare, în conformitate cu pct. 140;

20.2. pentru zona geografică care cuprinde OST ce efectuează schimb de capacitate de echilibrare, metodologia de calcul al probabilității disponibilității capacității interzonale după ora de închidere a porții intrazilnice interzonale, în conformitate cu subpct. 143.1;

20.3. scutirea, pentru zona geografică în care a avut loc achiziția capacității pentru echilibrare, de a nu permite furnizorilor de servicii de echilibrare să își transfere obligațiile de a furniza capacitatea pentru echilibrare, în conformitate cu pct. 147;

20.4. aplicarea unui model OST-FSE, într-o zonă geografică ce cuprinde OST și unul sau mai mulți operatori ai sistemelor de transport, în conformitate cu pct. 152;

20.5. metodologia de calcul al capacității interzonale pentru fiecare regiune de calcul al capacității, în conformitate cu pct. 162;

20.6. într-o zonă geografică care cuprinde OST și unul sau mai mulți operatori ai sistemelor de transport, aplicarea procesului de alocare a capacității interzonale pentru schimbul de capacitate de echilibrare sau pentru partajarea rezervelor, în conformitate cu pct. 163;

20.7. pentru zona geografică care cuprinde unul sau mai mulți OST care fac schimb de capacitate de echilibrare, principiile pentru algoritmi de echilibrare, în conformitate cu pct. 218.

21. O parte contractantă a Comunității Energetice sau un Stat Membru poate prezenta ANRE un aviz cu privire la o propunere de TCM prevăzut la pct. 20, care se examinează de către ANRE.

22. Propunerile privind următoarele TCM fac obiectul aprobării de către ANRE, de la caz la caz:

22.1. derogarea de la cerința de a publica informații cu privire la prețurile oferite în cadrul ofertelor de energie de echilibrare sau de capacitate de echilibrare, datorată unor preocupări legate de abuzul de piață, în conformitate cu pct. 53;

22.2. dacă este cazul, metodologia pentru alocarea costurilor rezultate din măsurile luate de OSD, în conformitate cu pct. 64;

22.3. termenii și condițiile privind echilibrarea, în conformitate cu Secțiunea 5 a Capitolului I din Titlul II;

22.4. definirea și utilizarea produselor specifice de energie de echilibrare și de capacitate de echilibrare, în conformitate cu pct. 103;

22.5. limitarea volumului din oferte care se transmit platformelor europene, în conformitate cu pct. 119;

22.6. derogarea de la achiziția separată de capacitate de echilibrare la creștere și la reducere de putere, în conformitate cu pct. 139;

22.7. dacă este cazul, mecanismul suplimentar de decontare, separat de decontarea dezechilibrelor, utilizat pentru a deconta costurile de achiziție aferente capacității pentru echilibrare, costurile administrative și alte costuri legate de echilibrare, cu părțile responsabile pentru echilibrare, în conformitate cu pct. 178;

22.8. derogările de la una sau mai multe dispoziții din prezentele Linii directoare, în conformitate cu pct. 228;

22.9. costurile aferente obligațiilor impuse OST sau entităților terțe desemnate, în conformitate cu pct. 37.

23. O parte contractantă a Comunității Energetice sau un Stat Membru poate prezenta ANRE un aviz cu privire la o propunere de TCM prevăzut la pct. 22, care se examinează de către ANRE.

24. O propunere de TCM trebuie să includă un calendar propus pentru implementare, precum și o descriere a impactului estimat al TCM respectiv asupra obiectivelor prezentelor Linii directoare. Calendarul de implementare nu trebuie să depășească 12 luni de la aprobarea unui TCM de către ANRE în cazul TCM prevăzute la pct. 20, sau 12 luni de la aprobarea unui TCM de către ANRE în comun cu autoritățile de reglementare relevante, în cazul TCM prevăzute la pct. 20, cu excepția situației în care ANRE sau, după caz, ANRE și toate autoritățile de reglementare relevante convin să prelungească respectivul calendar de implementare la propunerea OST sau cu excepția situației în care prezentele Linii directoare stabilesc calendare diferite de implementare.

25. Propunerile de TCM prevăzute la pct. 20, care se aprobă de ANRE în comun cu alte autorități de reglementare relevante, se prezintă ECRB și, în măsura în care Statele Membre sunt afectate, ACER, în termen de o săptămână de la prezentarea lor către ANRE sau, după caz, către ultima autoritate de reglementare relevantă.

26. Propunerile de TCM care se aprobă de ANRE, în conformitate cu pct. 22 pot fi prezentate ECRB și, în măsura în care Statele Membre sunt afectate, ACER, în termen de o lună de la prezentarea lor către ANRE. În cazul în care ECRB și, în măsura în care Statele Membre sunt afectate, ACER consideră că o propunere de TCM are impact transfrontalier, ANRE prezintă, la solicitarea acestor entități, propunerea respectivă de TCM.

27. În conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, la solicitarea ANRE și/sau a altor autorități de reglementare relevante, ECRB sau, în măsura în care sunt afectate Statele Membre, ACER emite în termen de trei luni o opinie asupra propunerii de TCM.

28. În cazul în care aprobarea unui TCM, prevăzut la pct. 20, sau modificarea unui TCM în conformitate cu Secțiunea 5 din prezentul Titlu, necesită o decizie unanimă din partea ANRE și a autorităților de reglementare relevante, ANRE consultă și cooperează strâns cu autoritățile de reglementare respective pentru a ajunge în unanimitate la un acord asupra propunerii respective de TCM.

29. În cazul în care ACER sau ECRB emite o opinie în conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, ANRE ia în considerare opinia respectivă.

30. ANRE și/sau alte autorități de reglementare relevante, ECRB conform competenței, sau în măsura în care Statele Membre sunt afectate, ACER adoptă decizia cu privire la propunerea de TCM, prezentată în conformitate cu pct. 20 și 22, în termen de șase luni de la recepționarea propunerii respective de TCM de către ANRE sau de către ultima autoritate de reglementare relevantă, de către ECRB sau de către ACER. Termenul de șase luni începe să curgă din ziua următoare zilei în care propunerea respectivă de TCM a fost depusă la ANRE, în cazul TCM prevăzute la pct. 22, sau la ultima autoritatea de reglementare relevantă, în cazul TCM prevăzute la pct. 20, la ECRB sau ACER.

31. În cazul în care, în termenul prevăzut la pct. 30, ANRE și autoritățile de reglementare relevante nu au reușit să ajungă la un acord unanim cu privire la o propunere de TCM, sau la cererea comună a autorităților de reglementare respective, sau la inițiativa ECRB ori, în măsura în care sunt afectate Statele Membre, la inițiativa ACER, ECRB sau ACER, acționând în conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice adoptă decizia privind propunerea de TCM, în termen de 6 luni de la data adresării.

32. Orice parte poate formula o reclamație împotriva OST în legătură cu obligațiile sau deciziile care îi revin în conformitate cu prezentele Linii directoare, pe care o poate adresa OST, în conformitate cu art. 143 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, sau ANRE care, acționând în calitate de autoritate de soluționare a neînțelegerilor în conformitate cu art. 142 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, emite o decizie în termen de două luni de la înregistrarea reclamației. Acest termen poate fi prelungit motivat cu încă două luni, dacă ANRE solicită informații suplimentare, comunicând acest fapt petiționarului care a depus reclamația, cu condiția că solicitantul și-a exprimat acordul în acest sens. Decizia ANRE cu privire la neînțelegerea invocată este obligatorie până la o eventuală hotărâre judecătorească irevocabilă contrară, pronunțată ca urmare a utilizării unei căi de atac.

Secțiunea 5

Modificarea TCM

33. În cazul în care ACER, ECRB, ANRE în comun cu toate autoritățile de reglementare relevante, sau ANRE solicită o modificare pentru a aproba un TCM prezentat în conformitate cu pct. 20 și 22, OST sau după caz OST în comun cu operatorii sistemelor de transport relevanți urmează să prezinte spre aprobare o propunere de modificare a TCM, în termen de două luni de la recepționarea solicitării din partea ACER, a ECRB, sau a autorităților de reglementare relevante. ECRB sau, în măsura în care Statele Membre sunt afectate, ACER, acționând în conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, sau autoritățile de reglementare relevante decid cu privire la TCM-urile modificate în termen de 2 luni de la depunerea acestora.

34. În cazul în care ANRE și autoritățile de reglementare relevante nu au putut ajunge la un acord cu privire la un TCM modificat în termenul indicat la pct. 33, fie la cererea comună a autorităților de reglementare relevante, fie la inițiativa ECRB, fie în măsura în care Statele Membre sunt afectate, la inițiativa ACER, care acționează în conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, propunerile de modificare a TCM se transmit spre aprobare ECRB sau, în măsura în care Statele Membre sunt afectate, ACER. În cazul în care OST sau, după caz, OST și operatorii sistemelor de transport relevanți nu prezintă o propunere de modificare a TCM se aplică procedura prevăzută la Secțiunea 3 din prezentul Titlu.

35. În conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, ACER, ECRB, ANRE în comun cu autoritățile de reglementare relevante, în cazul TCM prevăzute la pct. 20, sau ANRE în cazul TCM prevăzute la pct. 22, sunt în drept să solicite OST propuneri pentru modificarea respectivilor TCM și să stabilească un termen-limită pentru prezentarea respectivelor propuneri. OST sau, după caz, OST în comun cu operatorii sistemelor de transport relevanți, responsabili pentru elaborarea propunerilor de TCM, pot prezenta ANRE sau, după caz, ANRE și autorităților reglementare relevante, ECRB sau, în măsura în care Statele Membre sunt afectate, ACER propuneri de modificare a TCM. Propunerile de modificare a TCM se supun consultării publice în conformitate cu procedura prevăzută la Secțiunea 8 din prezentul Titlu și se aprobă cu respectarea procedurii stabilite în Secțiunile 3 și 4 din prezentul Titlu.

Secțiunea 6

Publicarea TCM pe site-ul web oficial

36. OST publică pe site-ul său web oficial TCM aprobate de către ACER și ECRB și incluse în cadrul național de reglementare, conform pct. 17, precum și TCM aprobate de ANRE în conformitate cu prezentele Linii directoare sau în cazul în care nu este necesară o astfel de aprobare, după stabilirea acestora, cu excepția cazului în care aceste informații se consideră a fi confidențiale în conformitate cu Secțiunea 9 din prezentul Titlu.

Secțiunea 7

Recuperarea costurilor

37. Costurile legate de îndeplinirea obligațiilor impuse OST sau entităților terțe desemnate, în conformitate cu prezentele Linii directoare, se examinează de către ANRE în conformitate cu metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al energiei electrice, prevăzută la art. 9 alin. (1) lit. k) din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică.

38. Costurile evaluate de către ANRE ca fiind rezonabile, eficiente și proporționale se recuperează prin tarifele reglementate pentru prestarea serviciului de transport al energiei electrice sau prin alte mecanisme adecvate stabilite de către ANRE în condițiile Legii nr. 164/2025 cu privire la energia electrică.

39. La cererea ANRE, OST sau entitățile terțe desemnate prezintă, în termen de trei luni de la cerere, informațiile necesare pentru a facilita examinarea și evaluarea costurilor suportate.

40. Eventualele costuri legate de îndeplinirea de către participanții la piață a cerințelor din prezentele Linii directoare se suportă de respectivii participanți la piață.

Secțiunea 8

Consultarea publică

41. OST și operatorii sistemelor de transport relevanți, responsabili pentru prezentarea propunerilor de TCM sau a propunerilor de modificare a acestora, în conformitate cu prezentele Linii directoare consultă părțile interesate, inclusiv autoritățile relevante din părțile contractante ale Comunității Energetice și din Statele Membre cu privire la proiectele propunerilor de TCM, precum și cu privire la măsurile de implementare.

42. Consultarea publică trebuie să dureze cel puțin o lună.

43. OST și operatorii sistemelor de transport relevanți, prevăzuți la pct. 41, organizează consultări publice la nivelul regiunii vizate cel puțin pentru propunerile de TCM elaborate în temeiul pct. 20.

44. OST organizează consultări publice cel puțin pentru propunerile de TCM elaborate în temeiul subpct. 22.1-22.7 și 22.9.

45. În conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, înainte de prezentarea propunerilor de TCM spre aprobare către ANRE și, după caz, către autoritățile de reglementare relevante, OST și operatorii sistemelor de transport relevanți, prevăzuți la pct. 41, iau în considerare opiniile părților interesate, rezultate în urma consultărilor publice organizate în conformitate cu pct. 42-44. Propunerile de TCM prezentată spre aprobare trebuie să fie însoțite, în toate cazurile, de o justificare fundamentată privind acceptarea sau respingerea opiniilor colectate în rezultatul consultărilor publice, care se publică în timp util, înainte de sau simultan cu publicarea propunerii de TCM.

Secțiunea 9

Obligații privind confidențialitatea

46. Toate informațiile confidențiale primite, schimbate sau transmise în temeiul prezentelor Linii directoare sunt supuse condițiilor privind păstrarea secretului profesional, prevăzute la pct. 47-49.

47. Obligația de a păstra secretul profesional se aplică ANRE, precum și oricărei autorități, persoane sau entități vizate de prezentele Linii directoare.

48. Informațiile confidențiale primite de ANRE, de autoritățile, de persoanele sau de entitățile prevăzute la pct. 47 în legătură cu și în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu nu pot fi divulgate niciunei autorități, persoane sau entități, fără a aduce atingere cazurilor reglementate de prezentele Linii directoare, de alte acte normative în domeniu, precum și de cadrul normativ al Comunității Energetice și al Uniunii Europene, transpus în legislația națională.

49. Fără a aduce atingere cazurilor reglementate de legislația prevăzută la pct. 48, ANRE, autoritățile, persoanele sau entitățile care primesc informații confidențiale în temeiul prezentelor Linii directoare, le pot utiliza numai în scopul exercitării atribuțiilor de serviciu în temeiul prezentelor Linii directoare, cu excepția cazului în care proprietarul principal al datelor și-a exprimat acordul în scris.

Secțiunea 10

Publicarea informațiilor

50. Toate autoritățile și entitățile prevăzute la pct. 2 furnizează OST toate informațiile relevante de care acesta are nevoie pentru a-și îndeplini obligațiile prevăzute la pct. 52-54.

51. Toate autoritățile și entitățile prevăzute la pct. 2 se asigură că informațiile de la pct. 52-54 sunt publicate într-un moment și într-un format care nu creează un avantaj sau un dezavantaj concurențial real sau potențial pentru nicio persoană sau întreprindere.

52. OST publică următoarele informații, de îndată ce acestea devin disponibile:

52.1. informații privind echilibrul actual al sistemului din zona sau zonele sale de programare, cât mai curând posibil, dar cel târziu cu 30 de minute după timpul real;

52.2. informații referitoare la toate ofertele de energie de echilibrare din zona sau zonele sale de programare, cu caracter anonim, la necesitate, cel târziu la 30 de minute de la încheierea unității de timp relevante a pieței. Informațiile includ:

52.2.1. tipul de produs;

52.2.2. perioada de valabilitate;

52.2.3. volumele oferite;

52.2.4. prețurile oferite;

52.2.5. informații care să indice dacă oferta a fost sau nu declarată indisponibilă.

52.3. informații care să indice dacă oferta de energie de echilibrare a fost convertită dintr-un produs specific sau dintr-un proces integrat de planificare, cel târziu la 30 de minute de la încheierea unității de timp relevante a pieței;

52.4. informații referitoare la modul în care ofertele de energie de echilibrare din produse specifice sau dintr-un proces integrat de planificare au fost convertite în oferte de energie de echilibrare din produse standard, cel târziu la 30 de minute de la încheierea unității de timp relevante a pieței;

52.5. informații agregate cu privire la ofertele de energie de echilibrare, cel târziu la 30 de minute de la încheierea unității de timp relevante a pieței, care includ:

52.5.1. volumul total din ofertele de energie de echilibrare transmise;

52.5.2. volumul total din ofertele de energie de echilibrare transmise, separat pe tip de rezerve;

52.5.3. volumul total din ofertele de energie de echilibrare transmise și activate, separat pe produse standard și pe produse specifice;

52.5.4. volumul din ofertele indisponibile, separat pe tip de rezerve;

52.6. informații atât privind volumele oferite, cât și privind prețurile oferite pentru capacitatea de echilibrare achiziționată, cu caracter anonim dacă este necesar, cel târziu la o oră după notificarea rezultatelor achiziției către ofertanți;

52.7. termenii și condițiile inițiale legate de echilibrare, prevăzute la titlul II cap. I secțiunea a 6-a din, cel puțin cu o lună înainte de aplicare, și orice modificări ale termenilor și condițiilor, imediat după aprobarea lor de către ANRE în exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. 9 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică;

52.8. informații referitoare la alocarea capacității interzonale pentru schimbul de capacitate de echilibrare sau pentru partajarea rezervelor, în conformitate cu titlul IV cap. II secțiunea a 1-a, cel târziu la 24 de ore de la alocare și cel târziu cu 6 ore înainte de utilizarea capacității interzonale alocate:

52.8.1. data și ora la care a fost luată decizia privind alocarea;

52.8.2. perioada de alocare;

52.8.3. volumele alocate;

52.8.4. valorile de piață utilizate ca bază pentru procesul de alocare;

52.9. informații referitoare la utilizarea capacității interzonale alocate pentru schimbul de capacitate de echilibrare sau pentru partajarea rezervelor, în temeiul titlului IV cap. II secțiunea a 1-a, cel târziu la o săptămână de la utilizarea capacității interzonale alocate:

52.9.1. volumul capacității interzonale alocate și utilizate, pe unitate de timp a pieței;

52.9.2. volumul capacității interzonale eliberate pentru intervale ulterioare, pe unitate de timp pieței.

52.9.3. costurile și beneficiile realizate estimate, aferente procesului de alocare;

52.10. după caz, metodologia pentru un proces de alocare co-optimizată a capacității interzonale, metodologia privind procesul de alocare a capacității interzonale bazat pe principii de piață pentru schimbul de capacitate de echilibrare sau pentru partajarea rezervelor, metodologia privind procesul de alocare a capacității interzonale pe baza unei analize a eficienței economice, cu cel puțin o lună înainte de aplicare;

52.11. descrierea cerințelor oricărui algoritm elaborat și a oricăror modificări aduse acestuia, astfel cum se menționează la pct. 218-219, cu cel puțin o lună înainte de aplicare;

52.12. raportul anual comun prevăzut în titlul VII secțiunea a 1-a.

53. Sub rezerva aprobării în temeiul titlului II cap. I secțiunea a 5-a, OST poate reține publicarea informațiilor privind prețurile și volumele ofertelor de capacitate de echilibrare sau ale ofertelor de energie de echilibrare, dacă acest lucru se justifică prin motive care țin de preocupările legate de abuzul pe piață și dacă nu afectează funcționarea eficientă a piețelor de energie electrică. OST raportează, cel puțin o dată pe an, reținerile respective către ANRE, în conformitate cu atribuțiile ce îi revin acesteia potrivit art. 9 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică.

54. OST publică informațiile prevăzute la pct. 52 într-un format stabilit de comun acord cu operatorii sistemelor de transport relevanți din regiune sau în format armonizat aplicat cel puțin prin intermediul platformei centrale pentru transparența informațiilor a ENTSO-E, aplicabilă părților contractante ale Comunității Energetice în conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice.

Secțiunea 11

Delegarea și atribuirea sarcinilor

55. OST poate delega, în totalitate sau parțial, orice sarcină care i se încredințează în temeiul prezentelor Linii directoare uneia sau mai multor părți terțe, în cazul în care partea terță respectivă poate exercita funcția în cauză într-un mod cel puțin la fel de eficient ca OST care deleagă sarcina. OST care deleagă sarcina rămâne responsabil de asigurarea conformității cu obligațiile care îi revin în temeiul prezentelor Linii directoare, inclusiv de asigurarea accesului la informațiile necesare ANRE în legătură cu realizarea funcției de monitorizare în exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. 9 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică.

56. Înainte de delegarea sarcinilor, partea terță vizată trebuie să demonstreze OST că este în măsură să îndeplinească sarcinile care urmează să îi fie delegate.

57. În cazul în care orice sarcină prevăzută în prezentele Linii directoare este delegată, în totalitate sau parțial, unei părți terțe, OST se asigură că, înainte de delegarea sarcinilor, au fost încheiate acorduri de confidențialitate adecvate, în conformitate cu obligațiile de confidențialitate ale OST care deleagă sarcina. După delegarea integrală sau parțială a oricărei sarcini către o parte terță, OST care deleagă sarcina trebuie să informeze ANRE și să publice această decizie pe site-ul web oficial.

58. Fără a aduce atingere sarcinilor și obligațiilor încredințate OST în temeiul Legii cu privire la energia electrică, ANRE, poate atribui uneia sau mai multor părți terțe sarcinile sau obligațiile încredințate OST în temeiul prezentelor Linii directoare. ANRE poate atribui numai acele sarcini și obligații ale OST care nu necesită cooperarea directă, luarea de decizii în comun sau încheierea de contracte cu operatorii sistemelor de transport din părțile contractante ale Comunității Energetice și din Statele Membre. Înainte de atribuire, partea terță vizată trebuie să demonstreze ANRE că este în măsură să îndeplinească sarcina care urmează să îi fie atribuită.

59. În cazul în care sarcinile și obligațiile sunt atribuite unei părți terțe de către ANRE, referirile la OST din prezentele Linii directoare trebuie să fie înțelese ca făcând referire la entitatea desemnată. ANRE asigură supravegherea reglementară a entității desemnate privind îndeplinirea sarcinilor și a obligațiilor care îi sunt atribuite acesteia.

TITLUL II

PIAȚA DE ECHILIBRARE

CAPITOLUL I

Funcții și responsabilități

Secțiunea 1

Rolul OST

60. OST este responsabil de achiziționarea serviciilor de echilibrare de la furnizorii de servicii de echilibrare, pentru a garanta siguranța în funcționare a sistemului electroenergetic.

61. OST aplică modelul de autodispecerizare pentru a stabili programele de producere și de consum al energiei electrice.

Secțiunea 2

Cooperarea cu OSD

62. OST, OSD-urile, furnizorii de servicii de echilibrare și părțile responsabile pentru echilibrare cooperează pentru a asigura o echilibrare eficientă și eficace a sistemului electroenergetic.

63. Fiecare OSD trebuie să prezinte, în timp util, către OST conector toate informațiile necesare celui din urmă pentru a realiza decontarea dezechilibrelor în conformitate cu termenii și condițiile privind echilibrarea elaborate în temeiul Secțiunii a 5-a din prezentul Capitol.

64. OST poate să elaboreze, în comun cu OSD conectori ai rezervelor, care se află în zona de control a OST, o metodologie de alocare a costurilor rezultate din măsurile luate de OSD în temeiul pct. 670 și 671 din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport. Metodologia

respectivă trebuie să prevadă o repartizare echitabilă a costurilor, luând în considerare responsabilitățile părților implicate.

65. OSD raportează OST orice limite, definite în conformitate cu prevederile pct. 670 și 671 din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport, care ar putea aduce atingere cerințelor stabilite în prezentele Linii directoare.

Secțiunea 3

Rolul furnizorilor de servicii de echilibrare

66. Un furnizor de servicii de echilibrare trebuie să se califice pentru transmiterea de oferte de energie de echilibrare sau de capacitate de echilibrare care sunt activate sau achiziționate de către OST conector sau, în cadrul unui model OST-FSE, de către OST contractant. Finalizarea cu succes a calificării prealabile, asigurată de OST conector și prelucrată în conformitate cu secțiunile 3 și 6 ale Titlului VI din Partea a 4-a din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport, este considerată o premisă a finalizării cu succes a procesului de calificare necesar pentru a deveni furnizor de servicii de echilibrare în temeiul prezentelor Linii directoare.

67. Fiecare furnizor de servicii de echilibrare îi transmite OST conector ofertele sale de capacitate pentru echilibrare care afectează una sau mai multe părți responsabile pentru echilibrare.

68. Fiecare furnizor de servicii de echilibrare care participă la procesul de achiziție a capacității de echilibrare transmite și are dreptul de a-și actualiza ofertele de capacitate de echilibrare înainte de ora de închidere a porții pentru procesul de achiziție.

69. Fiecare furnizor de servicii de echilibrare care deține un contract pentru furnizarea capacității de echilibrare îi transmite OST-ului său conector ofertele de energie de echilibrare sau ofertele aferente proceselor integrate de planificare corespunzătoare volumului, produselor și altor cerințe prevăzute în contractul de furnizare a capacității de echilibrare.

70. Orice furnizor de servicii de echilibrare are dreptul să transmită OST-ului său conector ofertele de energie de echilibrare din produse standard sau din produse specifice sau ofertele aferente proceselor integrate de planificare pentru care a trecut procesul de calificare prealabilă în conformitate cu secțiunile 3 și 6 ale Titlului VI din Partea a 4-a din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport.

71. Prețul ofertelor de energie de echilibrare sau al ofertelor aferente proceselor integrate de planificare din produse standard și specifice în temeiul pct. 69 nu este predeterminat într-un contract de furnizare a capacității de echilibrare. OST poate propune o derogare de la această normă în propunerea privind termenii și condițiile privind echilibrarea, elaborată în temeiul Secțiunii 5 din prezentul Capitol. Această derogare se aplică numai produselor specifice în temeiul subpct. 105.2 și trebuie să fie însoțită de o justificare care să demonstreze un nivel mai ridicat de eficiență economică.

72. Nu trebuie să existe nicio discriminare între ofertele de energie de echilibrare sau ofertele aferente proceselor integrate de planificare transmise în temeiul pct. 69 și ofertele de energie de echilibrare sau ofertele aferente proceselor integrate de planificare, transmise în temeiul pct. 70.

73. În cazul fiecărui produs de energie de echilibrare sau de capacitate de echilibrare, unitatea de furnizare a rezervelor, grupul de furnizare a rezervelor, locul de consum sau partea terță și părțile asociate responsabile pentru echilibrare în temeiul subpct. 81.4 trebuie să aparțină aceleiași zone de programare.

Secțiunea 4

Rolul părților responsabile pentru echilibrare

74. În timp real, fiecare parte responsabilă pentru echilibrare depune eforturi pentru a fi echilibrată sau pentru a contribui la echilibrarea sistemului electroenergetic. Cerințele detaliate referitoare la această obligație trebuie să fie definite în propunerea privind termenii și condițiile privind echilibrarea, elaborată în conformitate cu secțiunea a 5-a din prezentul Capitol.

75. Fiecare parte responsabilă pentru echilibrare poartă răspunderea financiară pentru dezechilibrele generate în rețeaua electrică care urmează să fie decontate cu OST conector.

76. Înainte de ora de închidere a porții intrazilnice interzonale, fiecare parte responsabilă pentru echilibrare poate modifica notificările fizice necesare pentru a-și calcula poziția în temeiul titlului V cap. IV secțiunii a 3-a.

77. După ora de închidere a porții intrazilnice interzonale, fiecare parte responsabilă pentru echilibrare poate modifica notificările fizice pentru tranzacțiile interne cu energie electrică necesare pentru a-și calcula poziția în temeiul titlului V cap. IV secțiunea a 3-a din, în conformitate cu normele stabilite în termenii și condițiile privind echilibrarea elaborate în temeiul secțiunii a 5-a din prezentul Capitol.

Secțiunea 5

Termeni și condiții privind echilibrarea

78. OST elaborează o propunere privind termenii și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare, precum și privind termenii și condițiile pentru părțile responsabile pentru echilibrare.

79. Termenii și condițiile prevăzute la pct. 78 includ, de asemenea, normele privind suspendarea și restabilirea activităților de piață, stabilite la cap. IV, secțiunea a 2-a din Codul rețelelor electrice privind starea de urgență și restaurarea sistemului, precum și normele privind decontarea în cazul suspendării pieței, stabilite la cap. IV, secțiunea a 5-a din Codul rețelelor electrice privind starea de urgență și restaurarea sistemului, după aprobarea normelor respective în conformitate cu principiile prevăzute la cap. I secțiunea 2 din Codul rețelelor electrice menționat.

80. La elaborarea propunerilor privind termenii și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru părțile responsabile pentru echilibrare, OST:

80.1. coordonează cu alți operatori ai sistemelor de transport și cu OSD care ar putea fi afectați de termenii și condițiile respective;

80.2. respectă termenii și condițiile-cadru pentru crearea platformelor europene pentru schimbul de energie de echilibrare și pentru procesul de compensare a dezechilibrelor, prevăzute la pct. 86-89;

80.3. implică alți OSD și alte părți interesate pe întreaga durată a elaborării unei propuneri și ia în considerare opiniile acestora, fără a se aduce atingere principiilor de organizare a consultărilor publice stabilite în titlul I, secțiunea 8.

81. Termenii și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare:

81.1. definesc cerințe rezonabile și justificate pentru furnizarea de servicii de echilibrare;

81.2. permit agregarea locurilor de consum, a instalațiilor de stocare a energiei și a centralelor electrice dintr-o zonă de programare, pentru a oferi servicii de echilibrare care fac obiectul condițiilor prevăzute la subpct. 82.3;

81.3. permit gestionarilor locurilor de consum, părților terțe și gestionarilor centralelor electrice care produc energie electrică din surse convenționale și din surse regenerabile, precum și gestionarilor instalațiilor de stocare a energiei să devină furnizori de servicii de echilibrare;

81.4. prevăd obligația ca fiecare ofertă de energie de echilibrare transmisă de un furnizor de servicii de echilibrare să fie atribuită uneia sau mai multor părți responsabile pentru echilibrare, pentru a permite calcularea unei ajustări a dezechilibrului în temeiul titlului V cap. II secțiunea a 5-a.

82. Termenii și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare conțin:

82.1. normele privind procesul de calificare necesar pentru a deveni furnizor de servicii de echilibrare, în temeiul secțiunii a 3-a din prezentul titlu;

82.2. normele, cerințele și calendarele pentru achiziția și transferul de capacitate de echilibrare, în conformitate cu titlul III cap. II secțiunile a 1-a, a 2-a și a 3-a ;

82.3. normele și condițiile de agregare a locurilor de consum, a instalațiilor de stocare a energiei și a centralelor electrice dintr-o zonă de programare, care trebuie respectate pentru a deveni furnizor de servicii de echilibrare;

82.4. cerințele privind datele și informațiile care urmează să îi fie prezentate OST conector și, dacă este cazul, OSD conector, în timpul procesului de calificare prealabilă și al funcționării pieței de echilibrare;

82.5. normele și condițiile de atribuire a fiecărei oferte de energie de echilibrare de la un furnizor de servicii de echilibrare către una sau mai multe părți responsabile pentru echilibrare, în temeiul subpct. 81.4;

82.6. cerințele privind datele și informațiile care urmează să fie prezentate OST conector și, dacă este cazul, OSD conector, pentru a evalua furnizarea serviciilor de echilibrare, în temeiul pct. 533, 540, 566.5, 569.2, 585.6 și 588.2 din Liniile directe privind operarea sistemului de transport;

82.7. definirea unei locații pentru fiecare produs standard și pentru fiecare produs specific, ținând cont de prevederile subpct. 82.3;

82.8. normele privind determinarea volumului de energie de echilibrare care urmează să fie decontat cu furnizorul de servicii de echilibrare în temeiul titlului V cap. II secțiunea a 1-a;

82.9. normele privind decontarea cu furnizorii de servicii de echilibrare, definite în temeiul titlului V cap. II și V ;

82.10. o perioadă maximă pentru finalizarea decontării energiei de echilibrare cu un furnizor de servicii de echilibrare, în conformitate cu titlul V cap. II secțiunea a 1-a , pentru orice interval dat de decontare a dezechilibrelor;

82.11. consecințele în cazul nerespectării termenilor și condițiilor aplicabile furnizorilor de servicii de echilibrare.

83. Termenii și condițiile pentru părțile responsabile pentru echilibrare conțin:

83.1. definiția responsabilității pentru echilibrare pentru fiecare punct de racordare, astfel încât să se evite orice lipsă sau suprapunere în ceea ce privește responsabilitatea privind echilibrarea a diferitor participanți la piață care furnizează servicii la punctul respectiv de racordare;

83.2. cerințele necesare pentru a deveni parte responsabilă pentru echilibrare;

83.3. cerința ca toate părțile responsabile pentru echilibrare să poarte răspundere financiară pentru dezechilibrele lor și ca dezechilibrele să fie decontate cu OST conector;

83.4. cerințele privind datele și informațiile care urmează să fie prezentate OST conector în scopul calculării dezechilibrelor;

83.5. normele privind obligația părților responsabile pentru echilibrare de a-și modifica notificările fizice înainte și după ora de închidere a porții intrazilnice, în temeiul pct. 76 și 77;

83.6. normele privind decontarea cu părțile responsabile pentru echilibrare, definite în temeiul titlului V cap. IV;

83.7. delimitarea unei zone de dezechilibru, în temeiul pct. 201 și a unei zone de preț de dezechilibru;

83.8. un termen maxim pentru finalizarea decontării dezechilibrelor cu părțile responsabile pentru echilibrare pentru orice interval dat de decontare a dezechilibrelor, în temeiul titlului V cap. IV secțiunea a 2-a;

83.9. consecințele în cazul nerespectării termenilor și a condițiilor aplicabile părților responsabile pentru echilibrare;

83.10. obligația părților responsabile pentru echilibrare de a transmite OST conector orice modificare a poziției;

83.11. normele în materie de decontare, în temeiul titlului V cap. IV secțiunile 1 - 4;

83.12. dacă există, dispozițiile privind excluderea dezechilibrelor din decontarea dezechilibrelor atunci când acestea sunt asociate cu introducerea de limitări ale variației sarcinii electrice în vederea reducerii abaterilor de frecvență deterministe, în temeiul pct. 452 din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport.

84. OST conector poate include următoarele elemente în propunerea de termene și condiții aplicabile furnizorilor de servicii de echilibrare sau în termenii și condițiile aplicabile părților responsabile pentru echilibrare:

84.1. o cerință pentru furnizorii de servicii de echilibrare de a prezenta informații cu privire la capacitatea de producere neutilizată și la alte resurse de echilibrare de la furnizorii de servicii de echilibrare, după ora de închidere a porții pieței pentru ziua următoare și după ora de închidere a porții intrazilnice interzonale;

84.2. atunci când acest lucru este justificat, o cerință pentru furnizorii de servicii de echilibrare de a oferi capacitatea de producere neutilizată sau alte resurse de echilibrare prin intermediul ofertelor de energie de echilibrare sau al ofertelor aferente proceselor integrate de planificare pe piețele de echilibrare, după ora de închidere a porții pieței pentru ziua următoare, fără a aduce atingere posibilității furnizorilor de servicii de echilibrare de a modifica ofertele de energie de echilibrare înainte de ora de închidere a porții pentru energia de echilibrare sau înainte de ora de închidere a porții pentru procesul integrat de planificare, din cauza tranzacționării pe piața intrazilnică;

84.3. atunci când acest lucru este justificat, o cerință pentru furnizorii de servicii de echilibrare de a oferi capacitatea de producere neutilizată sau alte resurse de echilibrare prin intermediul ofertelor de energie de echilibrare sau al ofertelor aferente proceselor integrate de planificare pe piața de echilibrare după ora de închidere a porții intrazilnice interzonale;

84.4. cerințe specifice cu privire la poziția părților responsabile pentru echilibrare transmisă după încheierea intervalului de timp al pieței pentru ziua următoare, pentru a se asigura că suma programelor lor de tranzacții externe și interne cu energie electrică este egală cu suma programelor fizice de producere și de consum, luând în considerare compensarea pierderilor de energie electrică, dacă este cazul;

84.5. o derogare de la cerința de a publica informații cu privire la prețurile oferite în cadrul ofertelor de energie de echilibrare sau al ofertelor de capacitate de echilibrare, datorată preocupărilor legate de abuzul de piață, în conformitate cu pct. 53;

84.6. o derogare pentru produsele specifice definite la subpct. 105.2 de la predeterminarea prețului în cadrul ofertelor de energie de echilibrare dintr-un contract de furnizare a capacității de echilibrare, în temeiul pct. 71;

84.7. o cerere de utilizare a prețurilor duale pentru toate dezechilibrele pe baza condițiilor stabilite în temeiul pct. 197 și a metodologiei aferente pentru aplicarea prețurilor duale.

85. OST monitorizează îndeplinirea de către toate părțile a cerințelor stabilite în termenii și condițiile privind echilibrarea, în cadrul zonei sau zonelor sale de programare.

CAPITOLUL II

Platformele europene pentru schimbul de energie de echilibrare

Secțiunea 1

Platforma europeană pentru schimbul de energie de echilibrare din rezervele de înlocuire

86. În cazul în care realizează procesul de înlocuire a rezervelor în temeiul Părții a IV-a a Liniilor directoare privind operarea sistemului de transport și are cel puțin un operator al sistemului de transport învecinat interconectat care efectuează procesul de înlocuire a rezervelor, OST urmează să utilizeze platforma europeană pentru schimbul de energie de echilibrare din rezervele de înlocuire, platformă aplicabilă părților contractante ale Comunității Energetice în conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, pentru:

86.1. a transmite toate ofertele de energie de echilibrare din toate produsele standard de rezerve de înlocuire;

86.2. a face schimb cu toate ofertele de energie de echilibrare din toate produsele standard de rezerve de înlocuire, cu excepția ofertelor indisponibile în temeiul pct. 124;

86.3. a încerca să își satisfacă întregul necesar de energie de echilibrare din rezervele de înlocuire.

Secțiunea 2

Platforma europeană pentru schimbul de energie de echilibrare din rezervele pentru restabilirea frecvenței cu activare manuală

87. OST urmează să implementeze măsurile de acces și să utilizeze platforma europeană pentru schimbul de energie de echilibrare din rezervele pentru restabilirea frecvenței cu activare manuală, platformă aplicabilă părților contractante ale Comunității Energetice în conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, pentru:

87.1. a transmite toate ofertele de energie de echilibrare din toate produsele standard de rezerve pentru restabilirea frecvenței cu activare manuală;

87.2. a face schimb cu toate ofertele de energie de echilibrare din toate produsele standard de rezerve pentru restabilirea frecvenței cu activare manuală, cu excepția ofertelor indisponibile în temeiul pct. 124;

87.3. a încerca să își satisfacă întregul necesar de energie de echilibrare din rezervele pentru restabilirea frecvenței cu activare manuală.

Secțiunea 3

Platforma europeană pentru schimbul de energie de echilibrare din rezervele pentru restabilirea frecvenței cu activare automată

88. În cazul în care realizează procesul de restabilire automată a frecvenței în temeiul Părții IV din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport, OST urmează să utilizeze platforma

europeană pentru schimbul de energie de echilibrare din rezervele pentru restabilirea frecvenței cu activare automată, platformă aplicabilă părților contractante ale Comunității Energetice în conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, pentru:

88.1. a transmite toate ofertele de energie de echilibrare din toate produsele standard de rezerve pentru restabilirea frecvenței cu activare automată;

88.2. a face schimb de toate ofertele de energie de echilibrare din toate produsele standard de rezerve pentru restabilirea frecvenței cu activare automată, cu excepția ofertelor indisponibile în temeiul pct. 124;

88.3. a încerca să își satisfacă întregul necesar de energie de echilibrare din rezervele pentru restabilirea frecvenței cu activare automată.

Secțiunea 4

Platforma europeană pentru procesul de compensare a dezechilibrelor

89. În cazul în care efectuează procesul automat de restabilire a frecvenței în temeiul Părții a IV-a din Liniile directe privind operarea sistemului de transport, OST trebuie să utilizeze, cel puțin pentru zona sincronă a Europei Continentale, platforma europeană pentru procesul de compensare a dezechilibrelor, aplicabilă părților contractante ale Comunității Energetice în conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice.

Secțiunea 5

Partajarea costurilor între operatorii sistemelor de transport din diferite părți contractante ale Comunității Energetice și State Membre

90. OST în comun cu toți operatorii sistemelor de transport relevanți prezintă ANRE, în conformitate cu atribuțiile ce îi revin acesteia potrivit art. 9 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, și celorlalte autorități de reglementare relevante un raport anual, care descrie în detaliu costurile suportate de operatorii sistemelor de transport relevanți din Părțile Contractante ale Comunității Energetice în legătură cu utilizarea platformelor europene, prevăzute la pct. 86-89.

91. Costurile prevăzute la pct. 90 includ:

91.1. costurile comune care rezultă din activitățile coordonate ale OST și ale tuturor operatorilor sistemelor de transport din părțile contractante ale Comunității Energetice și din Statele Membre care participă la platformele respective;

91.2. costurile regionale care rezultă din activitățile OST și ale mai multor operatori ai sistemelor de transport relevanți care participă la respectivele platforme, dar nu ale tuturor operatorilor sistemelor de transport;

91.3. costurile naționale care rezultă din activitățile OST care participă la respectivele platforme.

92. Costurile comune prevăzute la subpct. 91.1 se împart între OST și operatorii sistemelor de transport din părțile contractante ale Comunității Energetice și din Statele Membre care participă la platformele europene respective. Suma care urmează să fie plătită se calculează în conformitate cu regulile care se aplică la nivelul Uniunii Europene.

93. Pentru a lua în considerare modificările costurilor comune sau schimbările operatorilor sistemelor de transport participanți, calculul costurilor comune se ajustează periodic.

94. OST cooperează cu operatorii sistemelor de transport relevanți din regiunea în care fac parte și convin de comun acord asupra unei propuneri de partajare a costurilor regionale prevăzute la subpct. 91.2. Propunerea se aprobă ulterior, în mod individual, de către ANRE și autoritățile de reglementare relevante din fiecare parte contractantă a Comunității Energetice și/sau din fiecare Stat Membru din regiune.

95. Principiile privind partajarea costurilor se aplică costurilor care contribuie la crearea, modificarea și funcționarea platformelor europene de la aprobarea termenilor-cadru de punere în aplicare a platformelor europene respective. În cazul în care în conformitate cu termenii-cadru de punere în aplicare s-a propus ca proiectele existente să se transforme într-o platformă europeană, în condițiile în care operatorii sistemelor de transport relevanți au participat la proiectele existente aceștia pot propune ca o parte din costurile suportate înainte de aprobarea propunerii privind termenii-cadru de punere în aplicare, care sunt legate direct de dezvoltarea și de implementarea acestor proiecte, evaluate ca fiind rezonabile, eficiente și proporționale, să fie considerate ca fiind parte a costurilor comune prevăzute la subpct. 91.1.

Secțiunea 6

Ora de închidere a porții pentru energia de echilibrare

96. OST trebuie să armonizeze ora de închidere a porții pentru energia de echilibrare pentru produsele standard cu ora de închidere a porții pentru energia de echilibrare la nivelul Uniunii Europene, cel puțin în raport cu fiecare din procesele ce țin de:

- 96.1. rezerve de înlocuire;
- 96.2. rezerve pentru restabilirea frecvenței cu activare manuală;
- 96.3. rezerve pentru restabilirea frecvenței cu activare automată.

97. Orele de închidere a porții pentru energia de echilibrare trebuie:

- 97.1. să fie cât mai apropiate posibil de timpul real;
- 97.2. să nu fie anterioare orei de închidere a porții intrazilnice interzonale;
- 97.3. să asigure suficient timp pentru procesele de echilibrare necesare.

98. După ora de închidere a porții pentru energia de echilibrare, furnizorii de servicii de echilibrare nu mai pot să depună sau să actualizeze ofertele de energie de echilibrare.

99. După ora de închidere a porții pentru energia de echilibrare, furnizorii de servicii de echilibrare raportează, fără întârzieri nejustificate, OST conector eventualele volume indisponibile din ofertele de energie de echilibrare, în conformitate cu pct. 569.2 și 588.2 din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport. Dacă furnizorul de servicii de echilibrare este racordat la rețeaua electrică de distribuție a unui OSD și dacă OSD solicită acest lucru, furnizorul de servicii de echilibrare este obligat să raporteze și OSD, fără întârzieri nejustificate, eventualele cantități indisponibile din ofertele de energie de echilibrare.

Secțiunea 7

Cerințe privind produsele standard

100. Produsele standard de energie de echilibrare trebuie aplicate în contextul implementării platformelor europene prevăzute la pct. 86-88. Din momentul utilizării de către OST a platformei

europene corespunzătoare, acesta are obligația de a utiliza numai produse standard și, în cazul în care acest lucru este justificat, produse specifice de energie de echilibrare pentru a menține echilibrul sistemului electroenergetic în conformitate cu Secțiunea 1 a Titlului II și Secțiunile 1 și 4 ale Titlului VI din Partea a 4-a din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport.

101. OST are obligația de a aplica lista de produse standard de capacitate de echilibrare pentru rezervele pentru restabilirea frecvenței și pentru rezervele de înlocuire, aprobate de ACER, după cum este prevăzut la subpct. 19.3.

102. Produsele standard de energie de echilibrare și de capacitate de echilibrare trebuie să:

102.1. asigure o standardizare eficientă, să încurajeze concurența transfrontalieră și lichiditatea, precum și să evite fragmentarea nejustificată a pieței energiei electrice;

102.2. faciliteze participarea în calitate de furnizori de servicii de echilibrare a gestionarilor locurilor de consum, a părților terțe și a gestionarilor centralelor electrice care produc energie electrică din surse regenerabile, precum și a gestionarilor instalațiilor de stocare a energiei.

Secțiunea 8

Cerințe privind produsele specifice

103. Pentru implementarea platformelor europene prevăzute la pct. 86-88, OST poate elabora o propunere privind definirea și utilizarea produselor specifice de energie de echilibrare și de capacitate de echilibrare. Propunerea trebuie să includă cel puțin:

103.1. definiția produselor specifice și a intervalului de timp în care vor fi utilizate acestea;

103.2. fundamentarea faptului că produsele standard nu sunt suficiente pentru a garanta siguranța în funcționare și pentru a menține în mod eficient echilibrul sistemului electroenergetic sau a faptului că unele resurse de echilibrare nu pot participa pe piața de echilibrare prin intermediul produselor standard;

103.3. descrierea măsurilor propuse pentru a reduce la minimum utilizarea produselor specifice care fac obiectul eficienței economice;

103.4. dacă este cazul, regulile privind conversia ofertelor de energie de echilibrare pentru produse specifice în oferte de energie de echilibrare pentru produse standard;

103.5. dacă este cazul, informațiile privind procesul de conversie a ofertelor de energie de echilibrare pentru produse specifice în oferte de energie de echilibrare pentru produse standard, precum și informațiile privind lista cu ordinea de merit comună în cadrul căreia va avea loc conversia;

103.6. fundamentarea faptului că produsele specifice nu creează ineficiențe și denaturări semnificative pe piața energiei de echilibrare din interiorul și în afara zonei de programare.

104. Atunci când utilizează produse specifice, OST are obligația de a reexamina cel puțin o dată la doi ani necesitatea utilizării produselor specifice, în conformitate prin prisma criteriilor prevăzute la pct. 103.

105. Implementarea produselor specifice are loc în paralel cu implementarea produselor standard. În contextul utilizării produselor specifice, drept alternativă OST conector poate:

105.1. să convertească ofertele de energie de echilibrare pentru produse specifice în oferte de energie de echilibrare pentru produse standard;

105.2. să activeze, la nivel local, ofertele de energie de echilibrare din produse specifice, fără a face schimb cu ele.

106. Regulile privind conversia ofertelor de energie de echilibrare pentru produse specifice în oferte de energie de echilibrare pentru produse standard în temeiul subpct. 103.4 trebuie:

- 106.1. să fie echitabile, transparente și nediscriminatorii;
- 106.2. să nu creeze bariere în calea schimbului de servicii de echilibrare;
- 106.3. să asigure neutralitatea financiară a OST.

Secțiunea 9

Proceduri de ultimă instanță

107. OST are obligația de a se asigura că există soluții de ultimă instanță în cazul în care procedurile prevăzute la pct. 108-109 eșuează.

108. În cazul în care achiziția serviciilor de echilibrare eșuează, OST repetă procesul de achiziție. OST informează, cât mai curând posibil, participanții la piață că vor fi utilizate proceduri de ultimă instanță.

109. În cazul în care activarea coordonată a energiei electrice de echilibrare eșuează, OST se poate abate de la activarea ordinii de merit comune și informează, cât mai curând posibil, participanții la piață cu privire la acest aspect.

TITLUL III

ACHIZIȚIA SERVICIILOR DE ECHILIBRARE

CAPITOLUL I

Energia de echilibrare

Secțiunea 1

Activarea ofertelor de energie de echilibrare din listele cu ordine de merit comune

110. Pentru a menține echilibrul sistemului electroenergetic în conformitate cu Secțiunea 1 a Titlului II și Secțiunile 1 și 4 ale Titlului VI din Partea a 4-a din Liniile directe privind operarea sistemului de transport, OST utilizează oferte de energie de echilibrare rentabile, care sunt disponibile pentru livrare în zona sa de control, pe baza listelor cu ordine de merit comune sau pe baza unui alt model, aplicat în condițiile pct. 19.

111. OST nu activează ofertele de energie de echilibrare înainte de ora corespunzătoare de închidere a porții energiei de echilibrare, cu excepția cazului în care sistemul electroenergetic este în stare de alertă sau de urgență, când aceste activări contribuie la atenuarea severității respectivelor stări ale sistemului electroenergetic, și cu excepția cazului în care ofertele servesc altor scopuri decât pentru echilibrare, în condițiile subpct. 19.4.

112. OST aplică în comun cu toți operatorii sistemelor de transport relevanți metodologia de clasificare a scopurilor activării ofertelor de energie de echilibrare, prevăzută la subpct. 19.4.

113. Pentru fiecare ofertă de energie de echilibrare activată din lista cu ordinea de merit comună, OST care activează oferta trebuie să definească scopul activării pe baza metodologiei prevăzute la subpct. 19.4. Scopul activării trebuie să fie notificat și vizibil OST și tuturor operatorilor sistemelor de transport relevanți prin intermediul funcției de optimizare a activării.

114. În cazul în care activarea ofertelor de energie de echilibrare se abate de la rezultatele funcției de optimizare a activării, OST publică, în timp util, informațiile cu privire la motivele pentru care a avut loc abaterea respectivă.

115. Cererea de activare a unei oferte de energie de echilibrare din funcția de optimizare a activării îi obligă pe OST solicitant și pe OST conector să accepte schimbul ferm de energie de echilibrare. OST conector are obligația de a asigura activarea ofertei de energie de echilibrare selectată prin intermediul funcției de optimizare a activării. Energia de echilibrare se decontează în conformitate cu titlul V cap. III secțiunea a 1-a, iar între OST conector și furnizorul de servicii de echilibrare energia de echilibrare se decontează în conformitate cu titlul V cap. II.

116. Activarea ofertelor de energie de echilibrare se bazează pe modelul OST-OST, cu o listă cu ordinea de merit comună.

117. OST transmite toate datele necesare funcționării algoritmului, prevăzut la pct. 218-219, pentru activarea funcției de optimizare în conformitate cu prevederile pct. 128.

118. OST are obligația de a transmite funcției de optimizare a activării, înainte de ora de închidere a porții pentru transmiterea ofertelor de energie de către OST, toate ofertele de energie de echilibrare primite de la furnizorii de servicii de echilibrare, cu respectarea cerințelor prevăzute la titlul II cap. II secțiunea a 8-a. OST conector nu este în drept să modifice sau să suspende ofertele de energie de echilibrare, cu excepția:

118.1. ofertelor de energie de echilibrare aferente titlului II cap. II secțiunea a 8-a;

118.2. ofertelor de energie de echilibrare care sunt în mod evident eronate și care includ volume de livrare imposibil de realizat;

118.3. ofertelor de energie de echilibrare care nu sunt transmise platformelor europene în conformitate cu pct. 119.

119. OST care aplică modelul de autodispecerizare și operează într-o zonă de programare cu ora locală de închidere a porții intrazilnice ulterioară orei de închidere a porții pentru energia de echilibrare, după cum este prevăzut la titlul II cap II secțiunea a 6-a , poate elabora și prezenta spre aprobare ANRE o propunere privind limitarea volumului din ofertele care sunt transmise platformelor europene prevăzute la pct. 86-88. Ofertele transmise platformelor europene sunt întotdeauna ofertele cele mai ieftine. Această propunere include:

119.1. definirea volumului minim care se transmite platformelor europene. Volumul minimă din ofertele transmise de către OST este mai mare sau egal cu suma cerințelor privind capacitatea în rezervă pentru blocul său RFP, în conformitate cu Secțiunile 1 și 4 ale Titlului VI din Partea a 4-a din Liniile directe privind operarea sistemului de transport și a obligațiilor care decurg din schimbul de capacitate de echilibrare sau din partajarea rezervelor;

119.2. regulile privind eliberarea ofertelor care nu sunt transmise platformelor europene și definirea momentului în care furnizorii de servicii de echilibrare vizați trebuie să fie informați cu privire la eliberarea ofertelor sale.

120. Cel puțin o dată la doi ani după aprobarea de către ANRE a propunerii prevăzute la pct. 119, OST și operatorii sistemelor de transport relevanți analizează impactul limitării volumului din ofertele transmise platformelor europene și funcționarea pieței intrazilnice. Această analiză include:

120.1. o evaluare efectuată cu privire la volumul minim din ofertele care se transmite platformelor europene în conformitate cu subpct. 119.1;

120.2. o recomandare adresată operatorilor sistemelor de transport relevanți privind limitarea ofertelor de energie de echilibrare.

121. În baza analizei prevăzute la pct. 120, OST și operatorii sistemelor de transport relevanți înaintează ANRE și autorităților de reglementare relevante o propunere privind revizuirea volumului minim din ofertele de energie de echilibrare care se transmit platformelor europene, în conformitate cu subpct. 119.1.

122. OST solicitant poate cere activarea ofertelor de energie de echilibrare din lista cu ordinea de merit comună până la volumul total al energiei de echilibrare. Volumul total al energiei de echilibrare care poate fi activat de către OST solicitant din ofertele de energie de echilibrare incluse în listele cu ordine de merit comune se calculează ca suma volumelor:

122.1. din ofertele de energie de echilibrare transmise de către OST solicitant, care nu rezultă din partajarea rezervelor sau din schimbul de capacitate de echilibrare;

122.2. din ofertele de energie de echilibrare transmise de către alți OST ca rezultat al capacității de echilibrare achiziționate în numele OST solicitant;

122.3. din ofertele de energie de echilibrare transmise, care rezultă din partajarea rezervelor, cu condiția ca ceilalți OST care participă la partajarea rezervelor să nu fi solicitat deja activarea respectivelor volume partajate.

123. În cazul în care un OST solicită oferte de energie de echilibrare care depășesc limita stabilită la pct. 122, toți ceilalți OST trebuie să fie informați despre acest fapt.

124. OST poate declara că ofertele de energie de echilibrare transmise funcției de optimizare a activării sunt indisponibile pentru activare de către alți OST, invocând ca motiv de restricționare congestia internă sau constrângerile legate de siguranța în funcționare în cadrul zonei de programare a OST.

Secțiunea 2

Stabilirea prețurilor pentru energia de echilibrare și pentru capacitatea interzonală utilizată pentru schimbul de energie de echilibrare sau pentru realizarea procesului de compensare a dezechilibrelor

125. OST aplică în comun cu operatorii sistemelor de transport relevanți metodologia de stabilire a prețului pentru energia de echilibrare, prevăzută la subpct. 19.6, preț care rezultă din activarea ofertelor de energie de echilibrare pentru procesul de restabilire a frecvenței, după cum este stabilit în Secțiunile 5 și 9 ale Titlului III din Partea a 4-a din Liniile directe privind operarea sistemului de transport, și procesul de înlocuire a rezervelor, după cum este stabilit în Secțiunile 6 și 10 ale Titlului III din Partea a 4-a din Liniile directe privind operarea sistemului de transport.

126. Metoda armonizată de stabilire a prețurilor definită la pct. 125 se aplică în raport cu energia de echilibrare aferentă tuturor produsele standard și tuturor produselor specifice, în condițiile spbct. 105.1. Pentru produsele specifice, prevăzute la subpct. 105.2, OST poate propune o altă metodă de stabilire a prețurilor în cadrul propunerii privind produsele specifice, elaborată în temeiul titlului II cap. II secțiunea a-8-a.

127. În cazul în care identifică ineficiențe la aplicarea metodologiei de stabilire a prețului pentru energia de echilibrare și pentru capacitatea interzonală utilizată pentru schimbul de energie de echilibrare sau pentru realizarea procesului de compensare a dezechilibrelor, în partea ce ține de utilizarea principiului *pay as cleared*, OST poate, în comun cu alți operatori ai sistemelor de transport relevanți, să solicite o modificare și să propună o metodă alternativă de stabilire a acestor prețuri. În acest caz, OST are obligația de a efectua în comun cu operatorii sistemelor de transport relevanți o analiză detaliată în care să demonstreze că metoda alternativă de stabilire a prețurilor este mai eficientă.

Secțiunea 3

Funcția de optimizare a activării

128. În conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, OST utilizează în comun cu operatorii ai sistemelor de transport relevanți funcția de optimizare a activării pentru optimizarea activării ofertelor de energie de echilibrare din diferite liste cu ordine de merit comune.

129. Listele cu ordine de merit comune constau în oferte de energie de echilibrare din produse standard. OST elaborează în comun cu operatorii sistemelor de transport relevanți listele cu ordine de merit comune necesare pentru produsele standard. Ofertele de energie de echilibrare la creștere și la reducere de putere se includ separat în diferite liste cu ordine de merit comune.

130. OST asigură că ofertele de energie de echilibrare incluse în listele cu ordine de merit comune sunt exprimate în Euro și fac referire la unitatea de timp a pieței.

131. În funcție de cererea de produse standard de energie de echilibrare, OST poate elabora mai multe liste cu ordine de merit comune.

132. OST transmite funcției de optimizare a activării cererile sale de activare a ofertelor de energie de echilibrare.

133. Furnizorii de servicii de echilibrare activați sunt responsabili de furnizarea volumelor de energie de echilibrare până la sfârșitul perioadei de livrare.

134. La realizarea procesului de restabilire a frecvenței și a procesului de înlocuire a rezervelor, pentru a-și echilibra zona RFP, OST în comun cu operatorii sistemelor de transport relevanți, depune eforturi pentru a utiliza toate ofertele de energie de echilibrare din listele cu ordine de merit comune corespunzătoare, cu scopul de a echilibra sistemul electroenergetic în modul cel mai eficient posibil și ținând cont de siguranța în funcționare.

135. Atunci când nu utilizează procesul de înlocuire a rezervelor pentru a-și echilibra zona RFP, OST trebuie să depună eforturi pentru a utiliza toate ofertele de energie de echilibrare din listele cu ordine de merit comune relevante pentru rezervele pentru restabilirea frecvenței, cu scopul de a echilibra sistemul electroenergetic în cel mai eficient mod posibil și ținând cont de siguranța în funcționare.

136. Cu excepția cazului în care sistemul electroenergetic se află în stare normală de funcționare, OST poate decide să echilibreze sistemul electroenergetic utilizând numai ofertele de energie de echilibrare primite din partea furnizorilor de servicii de echilibrare din propria zonă de control, dacă această decizie contribuie la atenuarea gravității stării actuale a sistemului electroenergetic. OST are obligația de a publica, fără întârziere, motivarea deciziei respective.

CAPITOLUL II

Capacitatea de echilibrare

Secțiunea 1

Reguli privind achizițiile

137. OST, în comun cu operatorii sistemelor de transport din blocul RFP, au obligația de a revizui și de a defini periodic și cel puțin o dată pe an cerințele privind necesarul de capacitate de rezervă pentru blocul RFP sau pentru zonele de programare ale blocului RFP, ținând cont de regulile în materie de dimensionare prevăzute la Secțiunea 1 a Titlului II și Secțiunile 1 și 4 ale Titlului VI din Partea a 4-a din Liniile directe privind operarea sistemului de transport. OST trebuie să efectueze o analiză privind asigurarea optimă a capacității de rezervă, pentru reducerea

la minimum a costurilor asociate cu asigurarea capacității de rezervă. Această analiză ia în considerare următoarele opțiuni pentru asigurarea capacității de rezervă:

137.1. achiziția capacității în zona de control și schimbul de capacitate de echilibrare cu operatorii sistemelor de transport care gestionează sistemele de transport învecinate, atunci când este cazul;

137.2. partajarea rezervelor, dacă este cazul;

137.3. volumele din ofertele de energie de echilibrare necontractate, care se estimează a fi disponibile atât în zona lor de control, cât și în cadrul platformelor europene, luând în considerare capacitatea interzonală disponibilă.

138. În scopul achiziționării capacității de echilibrare, OST are obligația de a stabili regulile privind achiziția capacității de echilibrare în propunerea privind termenii și condițiile destinate furnizorilor de servicii de echilibrare, elaborată în conformitate cu titlul II, cap. I secțiunea a 5-a. Regulile privind achiziția capacității de echilibrare respectă următoarele principii:

138.1. metoda de achiziție se bazează pe mecanisme de piață, cel puțin în raport cu rezervele pentru restabilirea frecvenței și rezervele de înlocuire;

138.2. procesul de achiziție se realizează pe termen scurt, în măsura posibilităților și dacă acest lucru este eficient economic;

138.3. volumul contractat poate fi divizat în mai multe perioade de contractare.

139. Achiziția capacității de echilibrare la creșterea și la reducerea de putere se efectuează separat, cel puțin în raport cu rezervele pentru restabilirea frecvenței și rezervele de înlocuire. OST poate transmite ANRE în conformitate cu atribuțiile ce îi revin acesteia potrivit art. 9 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică o propunere prin care să solicite derogarea de la cerința prevăzută în prezentul punct. Propunerea de derogare trebuie să includă:

139.1. indicarea perioadei de timp pe parcursul căreia ar urma să se aplice derogarea respectivă;

139.2. indicarea valorii capacității de echilibrare pentru care ar urma să se aplice derogarea;

139.3. analiza impactului derogării respective asupra participării resurselor de echilibrare, în conformitate cu subpt. 102.2;

139.4. justificarea derogării, prin care să se demonstreze că derogarea respectivă ar conduce la creșterea eficienței economice.

Secțiunea 2

Schimbul de capacitate de echilibrare

140. În cazul în care OST și unul sau mai mulți operatori ai sistemelor de transport relevanți fac sau intenționează să facă schimb reciproc de capacitate de echilibrare, OST are obligația de a elabora în comun cu respectivii operatori ai sistemelor de transport o propunere privind instituirea de reguli și de procese comune și armonizate pentru schimbul de capacitate de echilibrare și achiziția capacității de echilibrare, cu respectarea cerințelor prevăzute la secțiunea a 1-a din prezentul capitol.

141. Cu excepția cazurilor în care se aplică modelul OST-FSE în conformitate cu secțiunii a 4-a din prezentul capitol, schimbul de capacitate de echilibrare se realizează întotdeauna pe baza modelului OST-OST, conform căruia doi sau mai mulți operatori ai sistemelor de transport stabilesc o metodă pentru achiziția în comun a capacității de echilibrare, luând în considerare capacitatea interzonală disponibilă și limitele operaționale definite în Partea a 4-a Titlul VIII din Liniile directe privind operarea sistemului de transport.

142. În legătură cu schimbul de capacitate de echilibrare, OST și operatorii sistemelor de transport relevanți trebuie să transmită funcției de optimizare a achiziției de capacitate toate ofertele de capacitate de echilibrare din produsele standard. OST nu este în drept să modifice sau să rețină vreo ofertă de capacitate de echilibrare și are obligația de a include aceste oferte în procesul de achiziție, cu excepția cazului în care se aplică condițiile prevăzute la titlul II cap. II secțiunea a 8-a.

143. În legătură cu schimbul de capacitate de echilibrare, OST și operatorii sistemelor de transport relevanți asigură atât disponibilitatea capacității interzonale, cât și respectarea cerințelor privind siguranța în funcționare prevăzute în Liniile directoare privind operarea sistemului de transport, prin una din următoarele modalități:

143.1. prin aplicarea metodologiei de calcul al probabilității disponibilității capacității interzonale după ora de închidere a porții intrazilnice interzonale, prevăzute la pct. 145, sau

143.2. prin aplicarea metodologiei pentru alocarea capacității interzonale în intervalul de echilibrare, în conformitate cu titlului IV cap. II.

144. Atunci când aplică metodologia de calcul al probabilității disponibilității capacității interzonale după ora de închidere a porții intrazilnice interzonale, OST trebuie să informeze alți operatori ai sistemelor de transport din blocul RFP din care face parte, cu privire la riscul de indisponibilitate a capacității de rezervă în zona sau în zonele de programare din zona sa de control, ceea ce poate afecta îndeplinirea cerințelor stabilite în pct. 563 din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport.

145. Atunci când face schimb de capacitate de echilibrare pentru rezervele pentru restabilirea frecvenței și pentru rezervele de înlocuire, OST poate elabora de comun acord cu alți operatori ai sistemelor de transport, o propunere de metodologie de calcul al probabilității disponibilității capacității interzonale după ora de închidere a porții intrazilnice interzonale. Metodologia descrie cel puțin:

145.1. procedurile de notificare a altor operatori ai sistemelor de transport din blocul RFP;

145.2. procesul de realizare a evaluării pentru perioada relevantă pentru schimbul de capacitate de echilibrare;

145.3. metoda de evaluare a riscului de indisponibilitate a capacității interzonale din cauza întreruperilor planificate și neplanificate și din cauza congestiilor;

145.4. metoda de evaluare a riscului de insuficiență a capacității de rezervă din cauza indisponibilității capacității interzonale;

145.5. cerințele privind aplicarea unei soluții de ultimă instanță în cazul indisponibilității capacității interzonale sau al insuficienței capacității de rezervă;

145.6. cerințele privind examinarea *ex post* și privind monitorizarea riscurilor;

145.7. regulile menite să asigure decontarea în conformitate cu titlul V.

146. OST nu este în drept să majoreze marja de fiabilitate calculată în conformitate cu Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor, invocând ca motiv schimbul de capacitate de echilibrare pentru rezervele pentru restabilirea frecvenței și pentru rezervele de înlocuire.

Secțiunea 3

Transferul capacității de echilibrare

147. În cadrul zonei geografice în care s-a produs achiziția capacității de echilibrare, OST permite furnizorilor de servicii de echilibrare să-și transfere obligațiile privind furnizarea capacității de echilibrare. OST poate solicita, împreună cu alți operatori ai sistemelor de transport

relevanți, după caz, o derogare în cazul în care perioadele de contractare a capacității de echilibrare, în conformitate cu subpct. 138.2, sunt strict mai scurte de o săptămână.

148. Transferul capacității de echilibrare este permis până cu cel puțin o oră înainte de începerea zilei de livrare.

149. Transferul capacității de echilibrare este permis dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

149.1. furnizorul de servicii de echilibrare receptor a trecut procesul de calificare privind capacitatea de echilibrare care face obiectul transferului;

149.2. se estimează că transferul capacității de echilibrare nu va pune în pericol siguranța în funcționare a sistemului electroenergetic;

149.3. transferul capacității de echilibrare nu depășește limitele operaționale stabilite în Partea a 4-a Titlul VIII cap. 1 și 2 din Liniile directe privind operarea sistemului de transport.

150. Dacă transferul capacității de echilibrare necesită utilizarea capacității interzonale, transferul respectiv este permis numai în cazul în care:

150.1. capacitatea interzonală necesară pentru realizarea transferului este deja disponibilă ca urmare a proceselor de alocare anterioare, derulate în conformitate cu titlul IV cap. II;

150.2. capacitatea interzonală este disponibilă urmare a aplicării metodologiei de calcul al probabilității disponibilității capacității interzonale după ora de închidere a porții intrazilnice interzonale, prevăzute la pct. 145.

151. În cazul în care OST nu permite transferul capacității de echilibrare, acesta trebuie să explice furnizorilor de servicii de echilibrare implicați motivul refuzului.

CAPITOLUL III

Modelul OST-FSE

Secțiunea 1

Schimbul de servicii de echilibrare

152. OST de comun acord cu unul sau mai mulți operatori ai sistemelor de transport, poate elabora o propunere privind aplicarea modelului OST-FSE, din proprie inițiativă sau la solicitarea ANRE, în exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. 9 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, precum și a autorităților de reglementare relevante.

153. Propunerea privind aplicarea modelului OST-FSE include:

153.1. o analiză cost-beneficiu efectuată în conformitate cu titlul VIII secțiunea a 1-a, care să identifice creșteri ale eficienței asociate aplicării modelului OST-FSE, cel puțin pentru zona sau zonele de programare ale OST și ale operatorilor sistemelor de transport implicați;

153.2. perioada de aplicare solicitată;

153.3. o descriere a metodologiei pentru asigurarea unei capacități interzonale suficiente, în conformitate cu pct. 145.

154. În cazul în care se aplică modelul OST-FSE, OST și furnizorii de servicii de echilibrare respectivi pot beneficia de o derogare de la aplicarea cerințelor prevăzute la pct. 67, 69 și 70 și la pct. 118, pentru procesele relevante.

155. În cazul în care se aplică modelul OST-FSE, OST în comun cu operatorii sistemelor de transport implicați trebuie să convină cu privire la cerințele tehnice și contractuale și cu privire la

schimbul de informații privind activarea ofertelor de energie de echilibrare. OST contractant și furnizorul de servicii de echilibrare trebuie să stabilească contracte bazate pe modelul OST-FSE.

156. Modelul OST-FSE pentru schimbul de energie de echilibrare din rezervele pentru restabilirea frecvenței poate fi aplicat numai în cazul în care modelul OST-FSE este aplicat și pentru schimbul de capacitate de echilibrare pentru rezervele pentru restabilirea frecvenței.

157. Modelul OST-FSE pentru schimbul de energie de echilibrare din rezervele de înlocuire poate fi aplicat în cazul în care modelul OST-FSE se aplică pentru schimbul de capacitate de echilibrare pentru rezervele de înlocuire sau în cazul în care unul dintre cei doi OST sau celălalt operator al sistemului de transport implicat nu realizează procesul de înlocuire a rezervelor ca parte a structurii de reglaj frecvență-putere, după cum este prevăzut în Partea a 4-a din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport.

158. Toate schimburile de capacitate de echilibrare trebuie să se bazeze pe modelul OST-OST. Cerința respectivă nu se aplică modelului OST-FSE pentru rezervele de înlocuire, în cazul în care unul OST sau celălalt operator al sistemului de transport implicat nu realizează procesul de înlocuire a rezervelor ca parte a structurii de organizare a reglajului frecvență-putere, după cum este prevăzut în Partea a 4-a din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport.

TITLUL IV

CAPACITATEA INTERZONALĂ PENTRU SERVICIILE DE ECHILIBRARE

CAPITOLUL I

Schimbul de energie de echilibrare sau procesul de compensare a dezechilibrelor

Secțiunea 1

Utilizarea capacității interzonale

159. OST utilizează capacitatea interzonală disponibilă, calculată în conformitate cu pct. 162 și 241, pentru schimbul de energie de echilibrare sau pentru realizarea procesului de compensare a dezechilibrelor.

160. Atunci când OST face schimb de capacitate de echilibrare împreună cu unul sau mai mulți operatori ai sistemelor de transport, OST și operatorii sistemelor de transport respectivi pot utiliza capacitatea interzonală pentru schimbul de energie de echilibrare atunci când capacitatea interzonală este:

160.1. disponibilă în conformitate cu pct. 145;

160.2. eliberată în conformitate cu pct. 171 și 172;

160.3. alocată urmare a aplicării metodologiei privind procesul de alocare co-optimizată a capacității interzonale pentru schimbul de capacitate de echilibrare sau pentru partajarea rezervelor, a metodologiei privind procesul de alocare a capacității interzonale bazat pe mecanisme de piață pentru schimbul de capacitate de echilibrare sau pentru partajarea rezervelor, sau a metodologiei privind procesul de alocare a capacității interzonale pe baza unei analize a eficienței economice, prevăzute la pct. 166.

Secțiunea 2

Calcularea capacității interzonale

161. După ora de închidere a porții intrazilnice interzonale, OST în comun cu operatorii sistemelor de transport implicați actualizează în mod continuu disponibilitatea capacității interzonale pentru schimbul de energie de echilibrare sau pentru realizarea procesului de compensare a dezechilibrelor. Capacitatea interzonală trebuie actualizată de fiecare dată când o parte din capacitatea interzonală a fost folosită sau când capacitatea interzonală a fost recalculată.

162. Înainte de implementarea metodologiei de calcul al capacității interzonale în intervalul de echilibrare pentru schimbul de energie de echilibrare sau pentru realizarea procesului de compensare a dezechilibrelor, prevăzute la pct. 241, OST urmează să utilizeze capacitatea interzonală rămasă după ora de închidere a porții intrazilnice interzonale.

CAPITOLUL II

Schimbul de capacitate de echilibrare sau partajarea rezervelor

Secțiunea 1

Cerințe generale

163. OST în comun cu unul sau mai mulți operatori ai sistemelor de transport, poate elabora, din proprie inițiativă sau la solicitarea ANRE, în exercitarea atribuțiilor sale prevăzute la art. 9 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, precum și a autorităților de reglementare relevante, o propunere privind aplicarea unuia dintre următoarele procese:

163.1. procesul de alocare co-optimizată;

163.2. procesul de alocare bazată pe mecanisme de piață;

163.3. procesul de alocare bazată pe o analiză a eficienței economice.

164. Capacitatea interzonală alocată, înainte de intrarea în vigoare a prezentelor Linii directe, pentru schimbul de capacitate de echilibrare sau pentru partajarea rezervelor poate continua să fie folosită în acest scop până la expirarea perioadei de contractare.

165. Propunerea privind aplicarea procesului de alocare include:

165.1. granițele zonei de ofertare, intervalul de timp al pieței, durata aplicării și metodologia care urmează să fie aplicată;

165.2. în cazul procesului de alocare bazată pe analiza eficienței economice, volumul capacității interzonale alocate și analiza efectivă a eficienței economice care justifică eficiența acestei alocări.

166. OST în comun cu operatorii sistemelor de transport relevanți aplică metodologia privind procesul de alocare co-optimizată a capacității interzonale pentru schimbul de capacitate de echilibrare sau pentru partajarea rezervelor și, atunci când este relevant, metodologia privind procesul de alocare a capacității interzonale bazat pe mecanisme de piață pentru schimbul de capacitate de echilibrare sau pentru partajarea rezervelor și metodologia privind procesul de alocare a capacității interzonale pe baza unei analize a eficienței economice, metodologii aplicabile părților contractante ale Comunității Energetice în conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice.

167. Capacitatea interzonală alocată pentru schimbul de capacitate de echilibrare sau pentru partajarea rezervelor se utilizează exclusiv în raport cu: rezervele pentru restabilirea frecvenței cu activare manuală, rezervele pentru restabilirea frecvenței cu activare automată și rezervele de înlocuire. Marja de fiabilitate calculată în conformitate cu Liniile directe privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor se utilizează pentru operarea și schimbul de rezerve de stabilizare a frecvenței, cu excepția liniilor de interconexiune în curent continuu („CC”), pentru

care poate fi alocată și capacitatea interzonală pentru operarea și schimbul de rezerve de stabilizare a frecvenței în conformitate cu pct. 163-164.

168. OST, în comun cu operatorii sistemelor de transport din statele vecine, poate alocă o capacitate interzonală pentru schimbul de capacitate de echilibrare sau pentru partajarea rezervelor numai în cazul în care capacitatea interzonală este calculată în conformitate cu metodologiile de calcul al capacității elaborate în conformitate cu Liniile directe privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor și, respectiv, în conformitate cu Liniile directe privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung.

169. OST include capacitatea interzonală alocată pentru schimbul de capacitate de echilibrare sau pentru partajarea rezervelor drept capacitate interzonală deja alocată în calculele capacității interzonale.

170. În cazul în care titularii de drepturi fizice de transport al energiei electrice folosesc capacitatea interzonală pentru schimbul de capacitate de echilibrare, capacitatea este considerată nominalizată doar în scopul excluderii sale de la aplicarea principiului „utilizează sau vinde”.

171. În legătură cu schimbul de capacitate de echilibrare sau partajarea rezervelor, OST în comun cu operatorii sistemelor de transport implicați, are obligația de a analiza periodic dacă capacitatea interzonală alocată pentru schimbul de capacitate de echilibrare sau pentru partajarea rezervelor mai este necesară în acest scop. În cazul în care se aplică procesul de alocare bazat pe o analiză a eficienței economice, această analiză trebuie realizată cel puțin o dată pe an. În cazul în care capacitatea interzonală alocată pentru schimbul de capacitate de echilibrare sau pentru partajarea rezervelor nu mai este necesară, aceasta trebuie eliberată cât mai repede posibil și trebuie returnată în intervalele ulterioare de alocare a capacității. Capacitate interzonală respectivă nu se mai include drept capacitate interzonală deja alocată în calculele capacității interzonale.

172. Atunci când capacitatea interzonală alocată pentru schimbul de capacitate de echilibrare sau pentru partajarea rezervelor nu a fost utilizată pentru schimbul asociat de energie de echilibrare, aceasta trebuie eliberată pentru schimbul de energie de echilibrare cu perioade de activare mai scurte sau pentru realizarea procesului de compensare a dezechilibrelor.

Secțiunea 2

Utilizarea capacității interzonale de către furnizorii de servicii de echilibrare

173. Furnizorii de servicii de echilibrare care au încheiat cu OST un contract de furnizare a capacității de echilibrare pe baza modelului OST-FSE, prevăzut în titlul III, cap. III secțiunea a 1-a, au dreptul să utilizeze capacitatea interzonală pentru schimbul de capacitate de echilibrare dacă sunt titulari ai unor drepturi fizice de transport al energiei electrice.

174. Furnizorii de servicii de echilibrare care utilizează capacitatea interzonală pentru schimbul de capacitate de echilibrare pe baza modelului OST-FSE, prevăzut în titlul III, cap. III secțiunea a 1-a, trebuie să nominalizeze OST drepturile fizice de transport al energiei electrice pentru schimbul de capacitate de echilibrare. Aceste drepturi fizice de transport al energiei electrice asigură titularilor lor dreptul de a nominaliza schimbul de energie de echilibrare către OST și, prin urmare, sunt excluse de la aplicarea principiului „utilizează sau vinde”.

175. Capacitatea interzonală alocată pentru schimbul de capacitate de echilibrare în conformitate cu pct. 168 se include drept capacitate interzonală deja alocată în calculele capacității interzonale.

TITLUL V DECONTAREA

CAPITOLUL I

Principiile decontării

Secțiunea 1

Principii generale

176. Procesele de decontare:

176.1. instituie semnale economice adecvate care să reflecte situația de dezechilibru;

176.2. garantează că dezechilibrele sunt decontate la un preț care reflectă valoarea în timp real a energiei de echilibrare;

176.3. oferă stimulente părților responsabile pentru echilibrare pentru ca acestea să fie în echilibru sau să ajute la restabilirea echilibrului în sistemul electroenergetic;

176.4. facilitează armonizarea mecanismelor de decontare a dezechilibrelor;

176.5. oferă stimulente OST, pentru ca acesta să își îndeplinească obligațiile care îi revin în temeiul Secțiunii 1 a Titlului II, Secțiunii 1 a Titlului V și Secțiunilor 1 și 4 ale Titlului VI din Partea a 4-a din Liniile directe privind operarea sistemului de transport;

176.6. evită oferirea de stimulente denaturante părților responsabile pentru echilibrare, furnizorilor de servicii de echilibrare și OST;

176.7. sprijină concurența în rândul participanților la piață;

176.8. oferă stimulente furnizorilor de servicii de echilibrare pentru ca aceștia să ofere și să livreze servicii de echilibrare către OST;

176.9. asigură neutralitatea financiară a OST.

177. ANRE, în exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. 9 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, asigură ca pe parcursul perioadei de reglementare, astfel cum este definită de ANRE, OST să nu înregistreze câștiguri sau pierderi economice cu privire la rezultatul financiar al decontării dezechilibrelor, realizată în conformitate cu cap. II, III și IV din prezentul titlu, și ca orice rezultat financiar pozitiv sau negativ obținut ca urmare a decontării dezechilibrelor în conformitate cu cap. II, III și IV din prezentul titlu să fie distribuit utilizatorilor de sistem în conformitate cu normele naționale aplicabile.

178. OST poate elabora o propunere privind un mecanism de decontare suplimentar, separat de decontarea dezechilibrelor, pentru a deconta costurile de achiziție ale capacității de echilibrare, după cum este prevăzut în cap. V din prezentul titlu, costurile administrative, precum și alte costuri legate de echilibrare. Mecanismul de decontare suplimentar se aplică părților responsabile pentru echilibrare. Este de preferat ca acest lucru să fie realizat prin introducerea unei funcții de stabilire a prețurilor pentru deficite. Dacă OST alege un alt mecanism, acesta trebuie să justifice acest lucru în propunere. Această propunere se transmite spre aprobare ANRE.

179. Fiecare injecție sau extragere într-o sau dintr-o zonă de programare a unui OST se decontează fie în conformitate cu cap. III din titlul V, fie în conformitate cu cap. IV din Titlul menționat.

CAPITOLUL II

Decontarea energiei de echilibrare

Secțiunea 1

Calcularea energiei de echilibrare

180. În scopul decontării energiei electrice de echilibrare, cel puțin în cazul procesului de restabilire a frecvenței și al procesului de înlocuire a rezervelor, OST stabilește o procedură pentru:

180.1. calcularea volumului activat al energiei de echilibrare pe baza activării solicitate sau a valorii măsurate;

180.2. solicitarea recalculării volumului activat al energiei de echilibrare.

181. OST calculează volumul activat al energiei de echilibrare în conformitate cu procedurile stabilite în temeiul subpct. 180.1, cel puțin pentru:

181.1. fiecare interval de decontare a dezechilibrului;

181.2. zonele sale de dezechilibru;

181.3. fiecare direcție, cu un semn negativ care indică extragerea relativă de către furnizorul de servicii de echilibrare și cu un semn pozitiv care indică o injecție relativă de către furnizorul de servicii de echilibrare.

182. OST conector decontează toate volumele activate ale energiei de echilibrare, calculate în conformitate cu pct. 181, cu furnizorii de servicii de echilibrare în cauză.

Secțiunea 2

Energia de echilibrare pentru procesul de stabilizare a frecvenței

183. OST conector poate să calculeze și să deconteze volumul activat al energiei de echilibrare pentru procesul de stabilizare a frecvenței cu furnizorii de servicii de echilibrare, în conformitate cu pct. 180-181.

184. Prețul, care poate fi pozitiv, zero sau negativ, al volumului activat al energiei de echilibrare pentru procesul de stabilizare a frecvenței se stabilește pentru fiecare direcție, astfel cum este definit în Tabelul 1.

Tabelul 1. Plata pentru energia de echilibrare

	Prețul energiei de echilibrare pozitiv	Prețul energiei de echilibrare negativ
Energia de echilibrare pozitivă	Plătit de OST către FSE	Plătit de FSE către OST
Energia de echilibrare negativă	Plătit de FSE către OST	Plătit de OST către FSE

Secțiunea 3

Energia de echilibrare pentru procesul de restabilire a frecvenței

185. OST conector calculează și decontează volumul activat al energiei de echilibrare pentru procesul de restabilire a frecvenței cu furnizorii de servicii de echilibrare, în conformitate cu pct. 180 - 181.

186. Prețul, care poate fi pozitiv, zero sau negativ, al volumului activat al energiei de echilibrare pentru procesul de restabilire a frecvenței se stabilește pentru fiecare direcție, în conformitate cu titlul III cap. I secțiunea a 2-a, după cum este definit în Tabelul 1.

Secțiunea 4

Energia de echilibrare pentru procesul de înlocuire a rezervelor

187. OST conector calculează și decontează volumul activat al energiei de echilibrare pentru procesul de înlocuire a rezervelor cu furnizorii de servicii de echilibrare, în conformitate cu pct. 180 - 181.

188. Prețul, care poate fi pozitiv, zero sau negativ, al volumului activat al energiei de echilibrare pentru procesul de înlocuire a rezervelor se stabilește pentru fiecare direcție, în conformitate cu titlul III cap. I secțiunea a 2-a, după cum este definit în Tabelul 1.

Secțiunea 5

Ajustarea dezechilibrului aplicabilă părții responsabile pentru echilibrare

189. OST calculează o ajustare a dezechilibrului care urmează să fie aplicată părții în cauză responsabile pentru echilibrare pentru fiecare ofertă de energie de echilibrare activată.

190. Pentru zonele de dezechilibru în care sunt calculate mai multe poziții finale pentru o singură parte responsabilă pentru echilibrare, în conformitate cu pct. 202, o ajustare a dezechilibrului poate fi calculată pentru fiecare poziție.

191. Pentru fiecare ajustare a dezechilibrului, OST determină volumul activat al energiei de echilibrare în conformitate cu titlul III cap. I secțiunea a 2-a, precum și orice volum activat în alte scopuri decât în scopul echilibrării.

CAPITOLUL III

Decontarea schimburilor de energie între OST

Secțiunea 1

Schimburile planificate de energie

192. OST și operatorii sistemelor de transport relevanți aplică regulile comune privind decontarea dezechilibrelor aplicabile tuturor schimburilor planificate de energie, în conformitate cu Secțiunile 8, 9 și 10 ale Titlului III din Partea a 4-a din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport.

193. Fiecare funcție de decontare OST-OST trebuie să realizeze decontarea în conformitate cu regulile de decontare, prevăzute la subpct. 19.9.

194. În legătură cu realizarea schimburilor planificate de energie în cadrul zonei sincrone a Europei Continentale, OST aplică în comun cu operatorii sistemelor de transport din zona sincronă a Europei Continentale regulile comune de decontare OST-OST pentru schimburile planificate de energie, prevăzute la subpct. 19.12.

195. OST participă în comun cu operatorii sistemelor de transport din zona sincronă a Europei Continentale la mecanismul coordonat de ajustare a decontărilor între toți operatorii sistemelor de transport, inclusiv la instituirea acestuia.

Secțiunea 2

Schimburile neplanificate de energie

196. OST în comun cu operatorii sistemelor de transport din zonă sincronă a Europei Continentale aplică regulile comune de decontare a tuturor schimburilor neplanificate de energie, prevăzute la subpct. 19.13.

CAPITOLUL IV

Decontarea dezechilibrelor

Secțiunea 1

Decontarea dezechilibrelor

197. OST sau, dacă este relevant altă parte terță conform Legii cu privire la energia electrică, decontează, în cadrul zonei sau zonelor sale de programare, cu fiecare parte responsabilă pentru echilibrare, pentru fiecare interval de decontare a dezechilibrului, stabilit conform titlului V cap. IV secțiunea a 2-a, toate dezechilibrele calculate în conformitate cu principiile prevăzute la cap. II secțiunea a 5-a din prezentul titlu, precum și în secțiunea a 3-a din prezentul capitol, la prețul dezechilibrului, calculat în conformitate cu secțiunea a 5-a din prezentul capitol.

198. OST aplică în comun cu operatorii sistemelor de transport relevanți prevederile armonizate ale elementelor principale de decontare a dezechilibrelor, prevăzute la subpct. 19.10.

Secțiunea 2

Intervalul de decontare a dezechilibrelor

199. În condițiile prevăzute la art. 89 alin. (7) din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, OST aplică intervalul de decontare a dezechilibrelor de 15 minute în toate zonele de programare, asigurând totodată că toate limitele unității de timp a pieței energiei electrice coincid cu limitele intervalului de decontare a dezechilibrului.

Secțiunea 3

Calculul dezechilibrelor

200. OST calculează, în cadrul zonei sau al zonelor sale de programare, după caz, poziția finală, volumul alocat, ajustarea dezechilibrului și dezechilibrul:

- 200.1. pentru fiecare parte responsabilă pentru echilibrare;
- 200.2. pentru fiecare interval de decontare a dezechilibrului;
- 200.3. în fiecare zonă de dezechilibru.

201. Zona de dezechilibru este egală cu zona de programare.

202. Până la punerea în aplicare a prevederilor pct. 18, OST calculează poziția finală a unei părți responsabile pentru echilibrare utilizând una dintre următoarele modalități:

202.1. partea responsabilă pentru echilibrare are o poziție finală unică egală cu suma programelor sale de tranzacții externe și interne cu energie;

202.2. partea responsabilă pentru echilibrare are două poziții finale: prima este egală cu suma programelor sale de tranzacții externe și interne cu energia electrică din producere, iar a doua este egală cu suma programelor sale de tranzacții externe și interne cu energia electrică din consum;

203. OST elaborează norme privind:

- 203.1. calcularea poziției finale;
- 203.2. determinarea volumului alocat;
- 203.3. determinarea ajustării dezechilibrului, în conformitate cu secțiunea a 5-a cap. III din prezentul titlu;
- 203.4. calcularea dezechilibrului;
- 203.5. solicitarea recalculării dezechilibrului de către o parte responsabilă pentru echilibrare.
- 204.** Volumul alocat nu se calculează pentru o parte responsabilă pentru echilibrare care nu acoperă injecțiile sau extragerile.
- 205.** Un dezechilibru indică dimensiunea și direcția tranzacției de decontare dintre partea responsabilă pentru echilibrare și OST. Un dezechilibru poate avea, alternativ:
 - 205.1. semn negativ, indicând un deficit al părții responsabile pentru echilibrare;
 - 205.2. semn pozitiv, indicând un excedent al părții responsabile pentru echilibrare.

Secțiunea 4

Prețul dezechilibrului

206. OST stabilește reguli pentru a calcula prețul dezechilibrului, care poate fi pozitiv, zero sau negativ, astfel cum este definit în Tabelul 2.

Tabelul 2. Plata pentru dezechilibru

	Prețul dezechilibrului – pozitiv	Prețul dezechilibrului – negativ
Dezechilibru pozitiv	Plătit de OST către PRE	Plătit de PRE către OST
Dezechilibru negativ	Plătit de PRE către OST	Plătit de OST către PRE

207. Regulele prevăzute la pct. 206 includ o definiție a valorii activării evitate a energiei de echilibrare din rezervele pentru restabilirea frecvenței sau din rezervele de înlocuire.

208. OST stabilește prețul dezechilibrului pentru:

- 208.1. fiecare interval de decontare a dezechilibrului;
- 208.2. zonele sale de preț de dezechilibru;
- 208.3. fiecare direcție a dezechilibrului.

209. Prețul dezechilibrului negativ nu trebuie să fie mai mic decât:

209.1. prețul mediu ponderat al energiei de echilibrare activate în sens pozitiv din rezervele pentru restabilirea frecvenței și din rezervele de înlocuire; sau decât

209.2. valoarea activării evitate a energiei de echilibrare din rezervele pentru restabilirea frecvenței sau din rezervele de înlocuire, în situația în care, în intervalul de decontare a dezechilibrului, nu s-a produs nicio activare a energiei de echilibrare, în nicio direcție.

210. Prețul dezechilibrului pozitiv nu trebuie să fie mai mare decât:

210.1. prețul mediu ponderat al energiei de echilibrare activate în sens negativ din rezervele pentru restabilirea frecvenței și din rezervele de înlocuire; sau decât

210.2. valoarea activării evitate a energiei de echilibrare din rezervele pentru restabilirea frecvenței sau din rezervele de înlocuire, în situația în care, în intervalul de decontare a dezechilibrului, nu s-a produs nicio activare a energiei de echilibrare în nicio direcție.

211. În cazul în care atât energia de echilibrare pozitivă, cât și cea negativă din rezervele pentru restabilirea frecvenței sau din rezervele de înlocuire au fost activate în cursul aceluiași interval de decontare a dezechilibrului, prețul decontării dezechilibrelor se stabilește, pentru dezechilibrul pozitiv și pentru dezechilibrul negativ, utilizând ca bază cel puțin unul din principiile prevăzute la pct. 209 și, respectiv, la pct. 210.

CAPITOLUL V

Decontarea capacității pentru echilibrare

Secțiunea 1

Achiziția în cadrul unei zone de programare

212. La utilizarea în zonă sa de programare a ofertelor de capacitate de echilibrare, OST are obligația de a stabili regulile privind decontarea cel puțin a rezervelor pentru restabilirea frecvenței și a rezervelor de înlocuire, în conformitate cu principiile prevăzute în titlul III cap. II secțiunea a 1-a.

213. La utilizarea în zonă sa de programare a ofertelor de capacitate de echilibrare, OST trebuie să deconteze cel puțin toate rezervele procurate pentru restabilirea frecvenței și toate rezervele de înlocuire, în conformitate cu principiile prevăzute în titlul III cap. II secțiunea a 1-a.

Secțiunea 2

Achiziția în afara unei zone de programare

214. În legătură cu schimbul de capacitate de echilibrare, OST în comun cu operatorii sistemelor de transport implicați în schimb, stabilesc reguli privind decontarea capacității de echilibrare achiziționate, în conformitate cu titlul III cap II secțiunea a 2- a și cap III secțiunea 1-a din titlul menționat.

215. În legătură cu schimbul de capacitate de echilibrare, OST decontează în comun cu operatorii sistemelor de transport implicați în schimb, capacitatea de echilibrare achiziționată, utilizând funcția de decontare OST-OST, în conformitate cu principiile stabilite în titlul III cap. II secțiunea a 2-a. Dacă OST face schimb de capacitate pentru echilibrare pe baza modelului OST-FSE, acesta decontează capacitatea pentru echilibrare achiziționată, în conformitate cu principiile stabilite în titlul III cap. III secțiunea 1-a.

216. În legătură cu schimbul de capacitate de echilibrare, OST stabilește în comun cu operatorii sistemelor de transport implicați în schimb reguli privind decontarea alocării capacității interzonale, în conformitate cu titlul IV cap. II.

217. În legătură cu schimbul de informații, OST în comun cu OST implicați în schimb, decontează capacitatea interzonală alocată, în conformitate cu titlul IV cap. II.

TITLUL VI

ALGORITM

Secțiunea 1

Algoritmii de echilibrare

218. OST în comun cu operatorul/operatorii sistemelor de transport implicați în schimbul de capacitate de echilibrare, includ în propunerea elaborată în conformitate cu titlul III cap. II

secțiunea a 2-a, algoritmi care urmează să fie utilizați de funcțiile de optimizare a achiziției de capacitate pentru achiziționarea ofertelor de energie de echilibrare. Algoritmi respectivi trebuie:

218.1. să reducă la minimum costurile globale de achiziție aferente întregii capacități de echilibrare achiziționate în comun;

218.2. dacă este cazul, să ia în considerare disponibilitatea capacității interzonale, inclusiv eventualele costuri aferente furnizării acesteia.

219. Toți algoritmi elaborați în conformitate cu prezenta Secțiune trebuie:

219.1. să respecte constrângerile legate de siguranța în funcționare;

219.2. să ia în considerare constrângerile tehnice și pe cele legate de rețeaua electrică;

219.3. dacă este cazul, să ia în considerare capacitatea interzonală disponibilă.

TITLUL VII

RAPORTAREA

Secțiunea 1

Raportul OST privind echilibrarea

220. Cel puțin o dată la doi ani, OST publică pe site-ul web un raport privind echilibrarea, care acoperă ultimii doi ani calendaristici, respectând confidențialitatea informațiilor în conformitate cu titlul I secțiunea a 10-a. Raportul privind echilibrarea:

220.1. include informații privind volumele produselor specifice disponibile, achiziționate și utilizate, precum și justificarea produselor specifice, care fac obiectul condițiilor prevăzute în titlul II cap. II secțiunea a 8-a;

220.2. conține analiza sumară a dimensionării capacității de rezervă, incluzând justificarea și explicația cerințelor aplicabile capacității de rezervă calculate;

220.3. conține analiza sumară a furnizării optime a capacității de rezervă, incluzând justificarea valorii capacității de echilibrare;

220.4. analizează costurile și beneficiile, precum și eventualele ineficiențe și distorsiuni rezultate din utilizarea produselor specifice, din perspectiva impactului asupra concurenței și fragmentării pieței, a participării consumului dispecerizabil și a surselor regenerabile de energie, a integrării piețelor energiei de echilibrare, precum și a efectelor colaterale asupra altor piețe de energie electrică;

220.5. analizează oportunitățile pentru schimbul de capacitate de echilibrare și pentru partajarea rezervelor;

220.6. prezintă o explicație și o justificare cu privire la achiziția capacității de echilibrare fără schimb de capacitate de echilibrare sau partajare de rezerve;

220.7. analizează eficiența funcțiilor de optimizare a activării energiei de echilibrare din rezervele pentru restabilirea frecvenței și, după caz, a energiei de echilibrare din rezervele de înlocuire.

221. Raportul privind echilibrarea se redactează în limba română și include un rezumat în limba engleză.

222. Pe baza rapoartelor privind echilibrarea publicate anterior, ANRE în exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. 9 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, este în drept să solicite OST să modifice structura și conținutul următorului raport privind echilibrarea.

223. OST are obligația de a transmite raportul întocmit în conformitate cu prezenta Secțiune ENTSO-E.

TITLUL VIII

ANALIZA COST-BENEFICIU

Secțiunea 1

Analiza cost-beneficiu

224. La solicitarea ANRE și a autorităților de reglementare relevante, OST are obligația de a efectua în comun cu operatorii sistemelor de transport relevanți o analiză cost-beneficiu în temeiul prezentelor Linii directoare. În acest caz OST și operatorii sistemelor de transport relevanți stabilesc criteriile și metodologia de efectuare a analizei cost-beneficiu și le prezintă ANRE, în conformitate cu atribuțiile ce îi revin acesteia potrivit art. 9 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, și autorităților de reglementare relevante, cu șase luni înainte de a începe efectuarea analizei cost-beneficiu. ANRE în comun cu autoritățile de reglementare relevante pot solicita modificări ale criteriilor și ale metodologiei, prezentate.

225. Analiza cost-beneficiu ia în considerare cel puțin:

- 225.1. fezabilitatea tehnică;
- 225.2. eficiența economică;
- 225.3. impactul asupra concurenței și a integrării piețelor energiei de echilibrare;
- 225.4. costurile și beneficiile implementării;
- 225.5. impactul asupra costurilor de echilibrare la nivel european și național;
- 225.6. impactul potențial asupra prețurilor de pe piețele europene ale energiei electrice;
- 225.7. capacitatea OST și a părților responsabile pentru echilibrare de a-și îndeplini obligațiile;
- 225.8. impactul asupra participanților la piața, din perspectiva cerințelor tehnice sau a tehnologiilor informaționale suplimentare, evaluate în cooperare cu părțile interesate afectate.

226. OST și operatorii sistemelor de transport relevanți prezintă rezultatele analizelor cost-beneficiu ANRE și autorităților de reglementare relevante, împreună cu propunerile justificate privind modul de abordare a eventualelor probleme identificate în rezultatul efectuării analizei cost-beneficiu.

TITLUL IX

DEROGĂRI ȘI MONITORIZARE

Secțiunea 1

Derogări

227. La cererea OST sau din proprie inițiativă, ANRE, în conformitate cu atribuțiile ce îi revin acesteia potrivit articolul art. 9 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică poate acorda OST derogare de la una sau mai multe dintre dispozițiile prezentelor Linii directoare, în conformitate cu pct. 228-238.

228. OST poate solicita derogare de la următoarele cerințe:

- 228.1. termenele-limită până la care OST trebuie să utilizeze platformele europene, prevăzute la pct. 86-89;

228.2. volumul maxim al capacității interzonale alocate pe baza unui proces bazat pe mecanisme de piață, sau a unui proces bazat pe o analiză a eficienței economice, prevăzute la subpct. 163.2 și 163.3;

228.3. armonizarea intervalului de decontare a dezechilibrului, prevăzut la pct. 199;

228.4. punerea în aplicare a cerințelor prevăzute la Titlul V, după cum urmează: cap. II secțiunile 1-5, cap. III secțiunile 1 - 2, cap. IV secțiunile 3 - 4 și cap. V secțiunile 1 - 2.

229. Procesul de solicitare și, respectiv, de acordare a derogării trebuie să fie transparent, nediscriminatoriu, nepărtinitor, bine documentat și bazat pe o cerere argumentată.

230. OST prezintă ANRE o cerere scrisă privind derogarea, cu cel puțin șase luni înainte de data aplicării prevederilor de la care se solicită derogarea.

231. Cererea de derogare include următoarele informații:

231.1. prevederile de la care se solicită derogarea;

231.2. perioada pentru care se solicită derogarea;

231.3. un plan și un calendar detaliate, care să specifice modalitatea de abordare și de asigurare a implementării dispozițiilor relevante din prezentele Linii directoare după expirarea perioadei de derogare;

231.4. o analiză a consecințelor derogării solicitate asupra piețelor adiacente;

231.5. o analiză a riscurilor pe care derogarea solicitată le poate prezenta pentru integrarea piețelor de echilibrare la nivel european.

232. ANRE adoptă o decizie cu privire la orice cerere de derogare în termen de șase luni de la data înregistrării cererii de derogare. Acest termen poate fi prelungit cu trei luni înainte de expirarea sa, dacă ANRE solicită informații suplimentare din partea OST. Perioada suplimentară începe de la data la care sunt primite toate informațiile necesare, în format complet.

233. OST transmite eventualele informații suplimentare solicitate de ANRE în termen de două luni de la data solicitării respective. În cazul în care OST nu prezintă informațiile solicitate în termenul respectiv, cererea de derogare se consideră retrasă, cu excepția cazului în care, înaintea expirării termenului:

233.1. ANRE decide să acorde o prelungire, sau

233.2. OST informează ANRE, prin intermediul unei cereri motivate, că cererea de derogare este completă.

234. La evaluarea cererii de derogare sau înainte de acordarea unei derogări din proprie inițiativă, ANRE ia în considerare următoarele aspecte:

234.1. dificultățile legate de implementarea prevederii sau prevederilor vizate;

234.2. riscurile și implicațiile prevederii sau ale prevederilor vizate privind siguranța în funcționare;

234.3. măsurile luate pentru a facilita implementarea prevederii sau a prevederilor vizate;

234.4. impactul neaplicării prevederii sau a prevederilor vizate asupra principiilor de nediscriminare și de concurență față de alți participanți pe piață europeană, în special în raport cu consumul dispecerizabil și sursele regenerabile de energie;

234.5. impactul asupra eficienței economice globale și asupra infrastructurii de rețele inteligente;

234.6. impactul asupra altor zone de programare și consecințele generale asupra procesului de integrare a piețelor la nivel european.

235. ANRE aprobă o hotărâre argumentată cu privire la o cerere de derogare sau cu privire la o derogare acordată din proprie inițiativă. În cazul în care acordă o derogare, ANRE specifică durata acesteia. Derogarea poate fi acordată numai o singură dată și pentru o perioadă maximă de

doi ani, cu excepția derogărilor prevăzute la subpct. 231.1 și 231.3, care pot fi acordate până la 1 ianuarie 2030.

236. În conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, ANRE notifică hotărârea sa Comitetului de Reglementare al Comunității Energetice și Secretariatului Comunității Energetice. Hotărârea se publică, de asemenea, pe site-ul web oficial al ANRE.

237. ANRE menține un registru al tuturor derogărilor pe care le-a acordat sau le-a refuzat și, în conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, prezintă Comitetului de Reglementare al Comunității Energetice, cel puțin o dată la șase luni, un registru actualizat și consolidat, o copie a căruia se transmite ENTSO-E.

238. Registrul conține, în special:

238.1. prevederile pentru care se acordă sau se refuză derogarea;

238.2. conținutul derogării;

238.3. fundamentarea care justifică acordarea sau refuzul de a acorda derogarea;

238.4. consecințele rezultate din acordarea derogării.

Secțiunea 2

Monitorizarea

239. OST transmite Secretariatului Comunității Energetice informațiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor de monitorizare a punerii în aplicare a prezentelor Linii directoare în conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice.

240. Participanții la piață și alte organizații relevante pentru integrarea piețelor de echilibrare prezintă Secretariatului Comunității Energetice informațiile necesare pentru monitorizare, în conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, cu excepția informațiilor obținute deja de ANRE, în exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. 9 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, de ECRB și de ACER.

Secțiunea 3

Dispoziții Speciale

241. În termen de până la 15 decembrie 2027, OST în comun cu operatorii sistemelor de transport din regiunea de calcul al capacității din care face parte sistemul electroenergetic național, elaborează o metodologie de calcul al capacității interzonale în intervalul de echilibrare pentru schimbul de energie de echilibrare sau pentru realizarea procesului de compensare a dezechilibrelor. Această metodologie trebuie să evite denaturările pieței și să fie compatibilă cu metodologia de calcul al capacității interzonale aplicată în intervalul intrazilnic, prevăzută în liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor.

242. Prin derogare de la pct. 19, până la aprobarea de către ACER a TCM prevăzute la subpct. 19.11, pct. 19.12 și pct. 19.13 ANRE aprobă TCM corespunzătoare, aplicate la nivelul Uniunii Europene, în conformitate cu deciziile corespunzătoare ale autorităților de reglementare din Statele Membre.

